

HAAGA-HELIA
AMMATTIKORKEAKOULUN
VUOSIKERTOMUS

2009

HAAGA-HELIA
ammattikorkeakoulu

HAAGA-HELIA
AMMATTIKORKEAKOULUN
VUOSIKERTOMUS
2009

JULKAISIJA

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2010

TOIMITTANUT

Elisa Aunola

ULKOASU JA TAITTO

Tarja Leponiemi

KUVAT

Elina Julin

Marek Sabogal sivut 5, 6, 42 ja takakansi

Emil Bertell piirrokset sivuilla 30-31

ETUKANNEN KUVA

Elina Julin

KANNEN KUVASSA

Vuosittainen Going International -tapahtuma tarjoaa HAAGA-HELIA:n opiskelijoille hyvän mahdollisuuden tutustua kansainvälisiin opiskelijoihin ja organisaatioihin.

SISÄLLYS

REHTORIN KATSAUS	6
REKTORS ÖVERSIKT	7
LIIKETALOUDEN KOULUTUS	9
HOTELLI-, RAVINTOLA- JA MATKAILUALAN KOULUTUS	11
LIIKETALOUDEN JA MATKAILUN KOULUTUS, PORVOO	13
TIETOTEKNIIKAN KOULUTUS	15
JOHDON ASSISTENTTIKOULUTUS JA TOIMITTAJAKOULUTUS	17
LIIKUNNAN KOULUTUS, VIERUMÄKI	19
AMMATILLINEN OPETTAJAKORKEAKOULU	21
TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISKESKUS	23
KANSAINVÄLISET PALVELUT	27
AVOIN AMMATTIKORKEAKOULU	27

KIRJASTO- JA TIETOPALVELUT	28
OPISKELIJA- JA HAKUPALVELUT	28
KOULUTUKSEN TIETOHALLINTOPALVELUT	29
VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI	30
ALUMNITOIMINTA JA URA- JA REKRYTOINTIPALVELUT	31
OPISKELIJAKUNTA HELGA	32
IT-PALVELUT	33
LAATUTYÖ	33
HENKILÖSTÖPALVELUT	34
TALOUSPALVELUT	34
TALOUS	35
TULOSLASKELMA, HAAGA-HELIA OY AB	36
TASE, HAAGA-HELIA OY AB	37
HAAGA-HELIA OY AB:N HALLITUS	38
HAAGA-HELIA AMMATTIKORKEAKOULUN HALLITUS	39
HAAGA-HELIA AMMATTIKORKEAKOULUN JOHTORYHMÄ	40
STIPENDIT 2009	42
TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA	43
HAAGA-HELIA AMMATTIKORKEAKOULUN NEUVOTTELUKUNNAT 2009	44

REHTORIN KATSAUS

Ritva Laakso-Manninen
rehtori, rektor

HAAGA-HELIALle vuosi 2009 oli kolmas toimintavuosi. Ensimmäisenä rakenneratkaisunsa tehneenä ja sitä seuranneen muutosvaiheen läpikäyneenä ammattikorkeakouluna saatoimmekin HAAGA-HELIAssa kuluneena toimintavuonna keskittyä strategian mukaisen toiminnan toteuttamiseen.

Valtakunnallisesti korkeakoulupolitiikassa edettiin merkittävässä yliopisto- ja ammattikorkeakoululainsäädännön sekä tutkimus- ja innovaatiopolitiikan uudistushankkeissa. Globaali taloustilanteen heikkeneminen haastoi myös korkeakoulusektoria vastaamaan kohdattuihin muutoshaasteisiin.

HAAGA-HELIAssa toteutimme osakeyhtiön hallituksen linjausten mukaiset erityiset strategiaa tukevat kehittämistoimet. Edistimme opiskelijoiden valmistumista suuntaamalla erityistoimia ja -resursseja opinto-ohjaukseen ja opinnäytetyön ohjaukseen. IT-infrastruktuuria vahvistimme langattomien ja mobiilien opiskeluympäristöjen käyttönotolla. Lisäsimme markkinointitoimenpiteitä kansainvälistymisen ja koulutuksen viennin tueksi. Lisäksi eräillä avainosaamisalueilla aiensimme rekrytointeja osaamisen siirtämisen varmistamiseksi.

Porvoo Campuksen rakennushankkeessa etenimme suunnittelusta peruskiven muuraukseen alkusyksystä 2009. Toimintojen ja tilojen suunnittelua on tehty koko rakennusprojektin ajan tiiviissä yhteistyössä kaikkien käyttäjien kanssa.

Vahvistimme yhteistyötä ylläpitäjäyhteisön piirissä oleviin toisen asteen ammatillisiin oppilaitoksiin tavoitteena muun muassa opiskelijarekrytointia tukeva strateginen kumppanuus ja ammatillisen väylän vahvistaminen.

Koulutuksessa ja pedagogisessa kehittämisessä panostimme kattavaan koulutusohjelmien ja opetussuunnitelmien uudistamiseen. Jo vuonna 2008 käynnistyneen prosessin saimme pääosin päätökseen kuluneena vuonna, kun ammattikorkeakoulun hallitus hyväksyi koulutusohjelmien uudet opetussuunnitelmat.

Koulutustarjontamme uusia avauksia olivat käynnistämisluvat englanninkieliselle liikunta-alan ylemmälle AMK-tutkinnolle sekä erityisopettajakoulutukselle. Aikuiskoulutuksen alueella käynnistimme ensimmäisen kasvuyrityksen johtamiseen keskittyvän korkea-asteen oppisopimustyyppisen koulutuksen yhteistyössä Helsingin kauppa-korkeakoulun kanssa.

Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaamme (TKI) keskitimme kolmelle HAAGA-HELIA:n profiiliin mukaiselle, strategiaan pohjautuvalle kärkialueelle. TKI-toimintaan läheisesti kytkeytyvät, HAAGA-HELIA:n opiskelijoiden tekemät opinnäytetyöt menestyivät valtakunnallisissa opinnäytetyökilpailuissa. TKI-toiminnan tuloksena toteutimme myös kaupallistamishankkeen onnistuneesti yritysyhteistyökumppanimme kanssa.

Kansainvälisessä toiminnassa syvensimme Venäjä-yhteistyötä ja etenimme Aasia-ohjelman toteuttamisessa. Varauduimme koulutuksen viennin ja tilauskoulutuksen käynnistymiseen tuotekehitystyöllä, palveluita ja markkinointia kehittäen sekä luomalla kokeilulainsäädännön edellyttämän stipendijärjestelmän. Ensimmäisen koulutuksen viennin tilauskoulutussopimuksen solmimme syksyllä 2009 koskien ammatillista opettajakoulutusta.

Henkilöstömme osallistui eri tavoin jatko- ja täydennyskoulutuk-

seen ja opettajia kannustimme erityisesti työelämäosaamisen päivittämiseen. Työelämäjaksojen toteuttamiseen ammattikorkeakoulumme sai Helia-säätiöltä 100 000 euron avustuksen. Käynnistimme myös kaksivuotinen ESKO-esimieskoulutuksen. Henkilöstölle suunnattu tohtorikoulutus jatkui yhteistyönä Jyväskylän yliopiston kanssa. Tuimme myös yhteisöllisyyden kehittämistä ja henkilöstön hyvinvointia erilaisin hankkein. HAAGA-HELIA on korkeakouluuyhteisönä hyvinvoiva. Henkilöstön ja opiskelijoiden keskuudessa tehdyt selvitykset ja ilmapiiritutkimukset antoivat hyvät tulokset jaksamisesta, motivaatiosta ja sitoutumisesta. Kannoimme HAAGA-HELIAssa ympäristövastuuta sitoutumalla vahvasti Green Office-ympäristöohjelmaan.

Taloudellisesti toimintavuosi toteutui hyvin ja budjettitavoitteet ylittäen. Maksullisessa palvelutoiminnassa yleinen taloustilanne tosin näkyi kannattavuuden heikkenemisenä. Vahvalla taloudella varmistamme tulevien vuosien toimintaedellytyksiä.

HAAGA-HELIA:n menestyksestä ja kuluneena vuonna saavutetuista hyvistä tuloksista haluan esittää lämpimät kiitokset koko korkeakouluuyhteisölle ja kaikille yhteistyökumppaneillemme.

Yhdessä uudistaen vastuullisen liiketoiminnan menestystä palvelen.

Helsingissä 15.1.2010
Ritva Laakso-Manninen

REKTORS ÖVERSIKT

År 2009 var HAAGA-HELIA:s tredje verksamhetsår. Efter att som första yrkeshögskola ha genomgått en strukturell förändring kunde vi under det gångna verksamhetsåret fokusera på verksamhet i enlighet med strategin.

På riksplan avancerade man inom högskolepolitiken. Det här gällde såväl universitets- och yrkeshögskolelagstiftningen som forsknings- och innovationspolitiken. Den försvagade globala ekonomiska situationen utmanade även högskolesektorn att möta de krav på förändring som ställdes.

Inom HAAGA-HELIA vidtog vi särskilda utvecklingsåtgärder för att främja strategin i enlighet med de riktlinjer som aktiebolagets styrelse utstakat. Vi främjade utexamineringen av de studerande genom att koncentrera särskilda åtgärder och resurser på studiehandledning och handledning av lärdomsprov. IT-infrastrukturen förstärkte vi genom att ta i bruk trådlösa och mobila inlärningsmiljöer. Vi utökade marknadsföringsåtgärderna i syfte att stödja internationaliseringen och utbildningsexporten. Inom vissa centrala kompetensområden tidigarelade vi dessutom rekryteringen i syfte att säkerställa överföringen av kunskande.

Byggnadsprojektet Borgå Campus framskred från planeringsstadiet till grundstensmurning hösten 2009. Planeringen av verksamheten och lokalerna har under hela byggnadsprojektet förts i nära samarbete med alla dem som kommer att använda byggnaden.

Vi intensifierade samarbetet med vissa yrkesinriktade läroanstalter på andra stadiet med målet att förstärka det strategiska partnerskapet. Det främjar rekryteringen av studerande och stöder den yrkesinriktade utbildningsvägen.

Inom utbildningen och den pedagogiska utvecklingen satsade vi på en genomgående förnyelse av utbildningsprogrammen och läroplanerna. Processen, som inleddes redan 2008, kunde vi i huvudsak avsluta under det gångna året, när yrkeshögskolans styrelse godkände de nya läroplanerna för utbildningsprogrammen.

Tillståndet att inleda en engelskspråkig högre yrkeshögskoleexamen inom idrott och en speciallärarutbildning erbjöd nya öppningar i vårt utbildningsutbud. Inom vuxenutbildningen inledde vi i samarbete med Helsingin kauppa- och yrkeshögskola den första utbildningen på högre nivå av läroavtalstyp. Den koncentrerar sig på ledandet av tillväxtföretag.

Vår forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (FUI) koncentrerade vi på tre strategibaserade spetsområden som överensstämmer med HAAGA-HELIA:s profil. Lärdomsprov som studerande vid HAAGA-HELIA skrev och som hade nära anknytning till den här s.k. FUI-verksamheten rörde framgång i riksomfattande lärdomsprovstävlingar. Som resultat av FUI-verksamheten fullföljde vi tillsammans med våra företagspartner också ett lyckat kommersialiseringsprojekt.

Internationellt sett fördjupade vi vårt Ryssland-samarbete och avancerade i fråga om Asien-programmet. Vi förberedde oss för utbildningsexport och uppdragsutbildning genom produktutveckling, genom utveckling av tjänster och marknadsföring och genom att skapa det stipendiesystem som förutsätts i försökslagstiftningen. Det första uppdragsutbildningsavtalet om utbildningsexport ingick vi hösten 2009. Avtalet gällde den yrkesinriktade lärarutbildningen.

Vår personal deltog på olika sätt i påbyggnads- och kompletteringsutbildning. Speciellt uppmuntrade vi lärarna att uppdatera sin arbetslivskompetens. För genomförande av arbetslivsperioder fick yrkeshögskolan emotta ett bidrag på 100 000 euro av Helia-stiftelsen. Vi startade också en tvåårig chefsutbildning (ESKO). Doktorutbildningen för personalen i samarbete med universitetet i Jyväskylä fortsatte. Dessutom understödde vi utvecklingen av samhörigheten och personalens välmående med hjälp av olika projekt.

HAAGA-HELIA är ett välmående högskolesamfund. Utredningar och mätningar av atmosfären bland personalen och de studerande har gett goda resultat i fråga om orkande, motivation och engagemang.

Inom HAAGA-HELIA har vi burit vårt miljöansvar genom att starkt engagera oss inom miljöprogrammet Green Office.

Ekonomiskt sett har vi haft ett gott verksamhetsår och överskridit budgetmålen. När det gäller de avgiftsbelagda tjänsterna har det allmänna ekonomiska läget dessvärre yppat sig i försvagad lönsamhet. En stark ekonomi hjälper oss att säkerställa verksamhetsförutsättningarna för de kommande åren.

Jag vill framföra mitt varma tack till hela högskolesamfundet och alla våra samarbetspartner för HAAGA-HELIA:s framgångar och de goda resultat som det gångna året inneburit.

Låt oss tillsammans förnya ansvarsfull affärsverksamhet.

Helsingfors 15.1.2010
Ritva Laakso-Manninen

Valtakunnallisen Thesis-opinnäytetyökilpailun
liiketalouden palkinnoista puolet tulivat HAAGA-HELIALle.

LIIKETALouden KOULUTUS

Koulutus ja sen kehittäminen

Toimintavuoden aikana saatoimme päätökseen opetussuunnitelmien kehittämistyön. Ensimmäiset opiskelijat aloittivat uusien opetussuunnitelmien mukaiset opinnot Liiketalouden ja International Business -koulutusohjelmissa syksyllä 2009. Samassa yhteydessä luovuimme toimipistekohtaisesta hausta; kun aikaisemmin haettiin erikseen Malmille, Pasilaan ja Vallilaan, nyt siirryttiin Liiketalous Helsinki -haakuun. Muutos meni kivuttomasti ja hakijat ottivat sen myönteisesti vastaan. Vuoden 2009 aikana saimme Finanssi- ja talusasiantuntijan koulutusohjelman opetussuunnitelman valmiiksi. Myyntityön koulutusohjelmassa teimme pienimuotoisen sisäisen arvioinnin.

Kehitimme koulutusta tiiviissä yhteistyössä opettajakunnan sekä eri osaamisryhmien kanssa. Opetuksessa toteutui yhä useammin niin soveltava tutkimus kuin aluevaikuttavuuskin. Asetimme valmistumista tukevat toiminnot koulutuksen ensisijaiseksi tavoitteeksi. Liiketalouden koulutusyksiköstä valmistuikin toimintavuoden aikana yhteensä 691 tradenomia, mikä oli yli 40 enemmän kuin vuonna 2008.

Toimintavuoden aikana aloitimme Merkonomista tradenomiksi -ohjelman Malmin toimipisteessä 30 aloituspaikalla. Lyhyestä hakuajasta huolimatta ohjelma herätti suurta kiinnostusta ja hakijoita olikin lähes kaksisataa. Loppusyksystä käynnistynyttä koulutusta toteutetaan valtion talouden elvytykseen kohdistamilla lisämäärärahoilla.

Jatkoimme avoimen ammattikorkeakoulun väylän hyödyntämistä; toimintavuoden uutena avauksena oli yhteistyö Helsingin kaupungin kanssa. Opiskelijakunta HELGAN kanssa jatkoimme hyvää yhteistyötä. HELGAN rooli muun muassa opetussuunnitelmatyössä oli merkittävä.

TKI ja työelämäyhteistyö

Kehitimme toimintavuoden aikana TKI-toimintaamme voimakkaasti ja käynnistimme useita uusia hankkeita. Hankesalkussamme oli lähes kaksikymmentä hanketta, jotka edustivat liiketalouden eri osa-aluei-

ta. Uusina avauksina aloitimme toiminnanohjausjärjestelmien kehittämisen, kansallisen myyntikilpailun suunnittelun sekä finanssiportaalin suunnittelun yhteistyössä finanssialan toimijoiden kanssa. Lisäksi edistimme yrittäjyyttä ja sitä tukevia hankkeita sisäisten tapahtumien ja koulutustilaisuuksien avulla.

Teimme opintojaksoilla tapahtuvaa TKI-toimintaa enemmän näkyväksi. Liiketalouden koulutusyksikkö toteuttikin useita pienimuotoisia yrityshankkeita toimintavuoden aikana. Yrityshankkeiden tekemisessä kunnostautuivat erityisesti mainonnan ja yritysviestinnän, myynnin sekä rahoituksen osaamisryhmät. Koulutusyksikkömme menestyi jälleen erinomaisen hyvin kansallisessa Thesis-kilpailussa, kun puolet kaikista liiketalouden palkinnoista tuli HAAGA-HELIALLE.

Kansainvälinen toiminta

Kansainvälisessä toiminnassa keskityimme olemassa olevien yhteistyösuhteiden syventämiseen. Sekä asiantuntija- että opiskelijavaihtolukumme pysyivät hyvällä tasolla. Kansainvälisiä kongressiesiintymisiä oli kahdeksan, ja koulutusyksikkö isännöi lukuisia eri puolilta maailmaa tulleita kansainvälisiä delegaatioita. Suurimpana yksittäisenä hankkeena jatkoimme Shanghai maailmannäyttelyn Suomen paviljongissa työskentelevien henkilöiden kouluttamista kiinan kielessä ja Suomi-tietoudessa. Tehostimme vaihtokohteiden sisäistä markkinointia, ja otimme opetussuunnitelmatyössä huomioon erityisesti kotimaassa toteutuvan kansainvälistymisen. Käytännössä tämä näkyi englanninkielisen tarjonnan määrän lisäämisellä suomenkielisissä koulutusohjelmissa.

Neuvottelukunnan toiminta

Liiketalouden koulutusyksikön neuvottelukunta kokoontui toimintavuoden aikana neljä kertaa. Jäsenten osallistumisaktiivisuus oli erittäin hyvä. Neuvottelukunta osallistui aktiivisesti koulutusyksikön profiilin kehittämistä tukevien toimenpiteiden sekä opetussuunnitelmatyön suunnitteluun sekä tuki omissa roolissaan koulutusyksikön toimintaa.

Koulutusyksikkö järjesti lokakuussa kansainvälisen EuroCHRIE-konferenssin ja Haagan restonomikoulutuksen 40-vuotisjuhlat.

HOTELLI-, RAVINTOLA- JA MATKAILUALAN KOULUTUS

Koulutus ja sen kehittäminen

Toimintavuoden aikana panostimme erityisesti valmistumista tukeviin toimenpiteisiin. Tuloksena yksiköstä valmistui ennätysmäärä, 237 restonomia. Uudistimme Haagan restonomien opetussuunnitelmia yhteistyössä Haagan toimipisteen henkilökunnan ja opiskelijoiden kanssa. Oppimisprosesseissa syvensimme yhteistyötä alan yritysten kanssa ja selkeytimme osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen (AHOT) käytänteitä. Opiskelijoille kehitimme Haagailu avartaa -luentosarjaa. Käynnistimme Haagan huiput -ohjelman, johon haki 18 opiskelijaa. Haagan huiput on hotelli-, ravintola- ja matkailualan huipulle tähtääville Haagan restonomiopiskelijoille suunnattu opetussuunnitelman ulkopuolinen valmennusryhmä.

Olimme vuoden 2009 aikana vahvasti mukana kehittämässä HAAGA-HELIAn yhteistä opinnäytetyöohjauksen prosessia. Tarjosimme kiinalaisille ravintola-alan yrittäjille yrittäjyyssopintoja heidän omalla äidinkielellään ja lanseerasimme yrittäjäuutiset osana yrittäjyyškoulutusta.

TKI ja työelämäyhteistyö

Aktivoimme opiskelijoitamme suorittamaan opintoja TKI-hankkeissa. InnoCatering -hankkeessa tutkimme uusia ravintolaliiketoiminnan mallintamistapoja. Hankkeeseen liittyvillä opintojaksoilla oli mukana lähes 100 opiskelijaa. Elämyksiä virtuaalisesti ja vastuullisesti -hankkeen ensimmäisenä toimintavuotena käynnistimme Tourism Training -konseptin työkalujen kehittämisen yhteistyössä matkailun toimialan ja noin 150 opiskelijan kanssa.

Nordic Innovation Center rahoitti yksikkömme SILAB-hanketta, jonka tavoitteena on saattaa yhteen eri alojen huippuosaajia ja sitä kautta synnyttää uusia palveluinnovaatioita. Toimialarajojen ylittäviä ammattilaisten kohtaamisia raportoitiin yli 400 ja hankkeeseen osallistui noin 100 opiskelijaa. Toteutimme SILAB-hanketta yhteistyössä University of Stavangerin ja Stockholm Universityn kanssa.

Huomisen Hotelli -hankkeen tutkimustulokset julkaistiin HAAGA-HELIAn julkaisusarjassa. Strategiseen yhteistyösopimukseen Haaga Instituutti-säätiön kanssa pohjautuen käynnistimme Haaga-Perhon kanssa myyntikoulutuksen Kanresta Oy:lle. Järjestimme matkailualan yrityksille Matka alkaa verkosta -seminaarin, johon osallistui 135 alan ammattilaista. Uutena avauksena loimme sähköisen liiketoiminnan erikoistumisopinnot, jotka tukevat myynnin ja markkinoinnin sähköisen liiketoimintaosaamisen kehittämistä.

Kansainvälinen toiminta

Lokakuussa järjestimme EuroCHRIE 2009 -konferenssin ja Haagan toimipisteen 40-vuotisjuhlat. Konferenssiin osallistui 240 kansainvälistä vierasta ja juhlaan lisäksi 600 sidosryhmiemme edustajaa. Tapahtumien yhteydessä julkaisimme Haaga 40 vuotta tarinoita -juhlakirjan ja saimme Cornell University, School of Hotel Administration tiedekunnan Certificate of Appreciation -kunniakirjan pitkäaikaisesta alumniyhteistyöstä. Tammikuussa 2009 lähitimme ensimmäiset opiskelijat The European Mise en Place Cup -kilpailuun Hollantiin. Syyskuussa järjestimme yksikössä Euroopan kielipäivä -seminaarin.

Haaga-helialaisena yhteistyönä kehitimme Venäjän koulutusmarkkinoille uuden koulutustuotteen: HH International Management Certificate in Hospitality Management. Yksi koulutusyksikkömme opettaja osallistui kahdeksan viikon kansainväliseen työelämäjaksoon Lyonissa.

Neuvottelukunnan toiminta

Uudistimme koulutusyksikön neuvottelukunnan kokoonpanon toimintavuoden aluksi. Uusi neuvottelukunta kokoontui kaksi kertaa ja sillä oli merkittävä rooli opetussuunnitelmien kehittämisessä. Keskeisimpinä teemoina olivat valmistuvien restonomien osaamisprofiilit ja opetussuunnitelmien työelämälähtöisyys. Esittelimme neuvottelukunnalle yksikkömme keskeiset tunnusluvut osavuosiraportin avulla.

Porvoon yksikön opiskelijat järjestivät hyvinvointipäivän Porvoon kaupungin henkilöstölle marraskuussa 2009.

LIIKETALouden JA MATKAILUN KOULUTUS, PORVOO

Koulutus ja sen kehittäminen

Porvoon yksikössä järjestimme koulutusta tradenomi- ja restonomi-tutkintoon suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi sekä koulutusta ylempään ammattikorkeakoulututkintoon englanninkielisessä Degree Programme in Tourism -ohjelmassa. Aikuistoteutuksen ensimmäinen tradenomi valmistui joulukuussa.

Kohti uudenlaista oppimista

Toimintavuoden keskeisin kehittämiskohteemme oli oppimista edistävien suunnitelmien ja toimenpiteiden rakentaminen Porvoon Campus -konseptissa. Tämän työn perustaksi paneuduimme ennakointitutkimukseen ja koulutuksen kompetenssien määrittelyyn. Syksyn 2009 aikana henkilöstömme haastatteli yhdessä opiskelijoiden kanssa noin 50 yrityksen edustajaa tulevaisuuden osaamishaasteiden kartoittamiseksi.

Suunnittelutyömme eteni monialaisissa, eri koulutusohjelmista koostuvissa teema- ja prosessiryhmissä sekä neuvottelukunnissa, työpajoissa ja yksikön kehittämispäivillä. Lähtökohtanamme oli tutkiva ja kehittävä oppiminen sekä ajatus koulutusohjelmien ylittävistä toiminnasta. Suunnittelutyötä palvelivat koulutusohjelmien ja opintokokonaisuuksien rajoja ylittävät ja tutkivaan oppimiseen pohjaavat pedagogiset kokeilut.

TKI ja työelämäyhteistyö

Suomalaiset yritykset Intiassa - mahdollisuuksia ja haasteita

Osana HAAGA-HELIAN Aasia-ohjelmaa Porvoon yksikön International Business -opiskelijat kirjoittivat kansainvälisen markkinoinnin opintojaksolla Intian maajohtajan käsikirjan. Käsikirjan tavoitteena on toimia Intian markkinoilla toimintaansa aloittavien yritysten käytännöllisenä ohjekirjana. Kirjaa varten haastateltiin 13 suomalaisen yrityksen edustajaa, jotka tavalla tai toisella toimivat Intian markkinoilla. Yritysesimerkkeinä olivat muun muassa Nokia-Siemens, Comptel, Wärtsilä Oy ja Metso Automation. Opiskelijat esittelivät käsikirjan jär-

jestämässään Finland – India Business -seminaarissa HAAGA-HELIAN Pasilan toimipisteessä marraskuussa 2009.

Käyttäjälähtöistä tuotekehittelyä SYMBIOssa

Käynnistimme SYMBIO Living Labin, kolmivuotisen Euroopan sosiaalirahaston osin rahoittaman hankkeen 1.9.2009 yhteistyössä Porvoon Laurean kanssa. Projektin tavoitteena on luoda Itä-Uudellemaalle uudenlainen käyttäjäkeskeinen tuotekehittelyn malli ja synnyttää hyvinvointia ja yrittäjyyttä edistäviä tapahtumia. Projekti käynnistyi kohderyhmien arkea valottavilla tutkimuksilla, joita toteuttivat yli 60 HAAGA-HELIAN ja Laurean opiskelijaa. Tutkimusten tuloksena syntyi dokumenttielokuva Luovat Nuoret, joka on kurkistus luovien nuorten arkeen ja näkemyksiin yrittäjyydestä sekä tutkimusraportti viidestä luovasta yrittäjästä työnsä äärellä.

Kansainvälinen toiminta

Syksyllä 2009 kaksi lehtoriämme työskenteli ulkomailla kahdeksan viikon pituisilla työelämäjaksoilla; toinen veroneuvojan toimistossa Saksassa ja toinen graafisen alan yrityksessä Espanjassa. Lehtorimme saivat jaksoilta uusia eväitä päivittäiseen työhönsä sekä tärkeitä kansainvälisiä kontakteja.

Delegationernas insats

Som stöd för enheten har vi två delegationer. Den ena handlar utgående från enhetens hela verksamhet medan den andra verkar för den svenskspråkiga utbildningen. Båda delegationerna har diskuterat Borgå Campus, kvalitetsfrågor och undervisningsplanerna med företagsintervjuer och pedagogiska experiment. Dessutom har vi koncentrerat oss på vissa temaområden, så som turism- och välfärdsbranschen. Det har varit värdefullt när delegationsmedlemmarna har delat med sig av sina kontakter inom näringslivet och Svenskfinland och framfört fräscha idéer om utveckling av utbildningen och informationen vid enheten.

Uudistetun opetussuunnitelman mukaan aloittaneet tietojenkäsittelyn opiskelijat saivat käyttöönsä kannettavat tietokoneet.

TIETOTEKNIIKAN KOULUTUS

Koulutus ja sen kehittäminen

Tietojenkäsittelyn koulutusohjelma käynnistyi uudistetun opetussuunnitelman mukaisena. Päiväopiskelijoita oli Malmin, Pasilan ja Vallilan toimipisteissä ja iltaopiskelijoita Malmilla ja Pasilassa. Kaikki uuden opetussuunnitelman mukaan aloittaneet opiskelijamme saivat käyttöönsä kannettavat tietokoneet. Saimme 20 lisäpaikkaa datanomista it-tradenomiksi -koulutukseen.

Kehitimme aiemmin opitun tunnistamisen ja tunnustamisen (AHOT) käytäntöjä. Business Information Technology -ohjelman uuden opetussuunnitelman toteutus eteni kolmannen vuoden opetukseen, ja kehittämiskohteina olivat vaihtoehtoiset opinnot. Uudistimme Tietojärjestelmäosaamisen koulutusohjelman (ylempi AMK-tutkinto) opetussuunnitelman työnantaja- ja opiskelijapalautteiden pohjalta. Toteutimme IT-prosessit hallintaan -erikoistumisopintoja.

Osallistuimme valtakunnalliseen yhteistyöhön koulutusalan kehittämissyhmässä sekä alan koordinaattorina opiskelijavalintakriteerien ja valintakokeiden kehittämisessä. Yksikön henkilöstö osallistui asiantuntijuutensa kehittämiseen tähtäävään yhteistyöhön ja koulutukseen.

TKI ja työelämäyhteistyö

Toimintavuoden 2009 aikana käynnistimme ja toteutimme useita TKI-hankkeita yhdessä Tutkimus- ja kehittämisskeskuksen kanssa. Intia-hankkeessa tutkimme ja kehitimme kansainvälisten tiimien ohjelmistotuotekehityksen prosessia pääyhteistyökumppanina Basware. Muita hankkeita olivat Tulevaisuuden työympäristö H2UbiOffice, prosessilaboratorio Prolab, ohjelmistotuotannon prosessimalli Taimi. TKI-hankkeissa oli mukana useita yrityksiä, opiskelijoita työharjoittelijoina ja opinnäytetyöntekijöinä sekä kaikkiaan 19 yksikköme opettajaa. Osallistuimme seuraaviin IT-yritysten Academy-ohjelmiin: Altova, Cisco, IBM, Microsoft, Oracle, SAP.

Yritykset tarjosivat opiskelijoillemme opinnäytetöiden toimeksiantoja, työharjoittelupaikkoja, opiskeluprojekteja ja luennoitsijoita. Opinnäytetöiden ja työharjoittelun ohjauksessa oli mukana kaksi kolmasosaa opettajistamme.

Opiskelijamme perustivat uusia yrityksiä ja saivat ohjausta yrityshautomossa. Syksyllä 16 opiskelijaa oli mukana tietotekniikan innovaatioihin ja yrittäjyyteen valmentavalla innovaattoripolulla. Uusien liikeideoiden kehittämiseksi järjestimme ideakilpailun ja olimme mukana AMK-TULLI-ohjelmassa.

Kansainvälinen toiminta

Intia-hankkeessa tutkimme ja kehitimme ohjelmistotuotekehitysprosessia monikansallisissa tiimeissä. DBTech EXT -hankkeessa kehitimme kansainvälisten kumppanimme kanssa tiedonhallinnan opetusta. Osallistuimme pääministerin vienninedistämismatkalle Vietnamiin ja Malesiaan. Matkan tavoitteena oli käynnistää koulutus- ja hankeyhteistyötä näihin maihin.

Toimintavuoden aikana opiskelijoitamme ja opettajiamme osallistui it-alan ulkomaiseen messutapahtumaan, konferensseihin ja kansainvälisiin vaihto-ohjelmiin. Olimme myös mukana suunnittelemassa ja järjestämässä kansainvälistä intensiiviopiskeluviikkoa Michiganissa. Yksikössämme työskenteli yksi opettaja pitkässä opettajavaihdossa lukuvuoden 2009–2010 ajan. Tarjosimme tutkinto- ja vaihto-opiskelijoille opetusta englannin kielellä 593 opintopisteen verran. Yksikön opiskelijoista 34 teki opinnäytetyönsä englanninkielisenä.

Neuvottelukunnan toiminta

Tietotekniikan koulutusyksikön neuvottelukunta osallistui Tietojärjestelmäosaamisen koulutusohjelman opetussuunnitelman kehittämiseen keskustelemalla tulevaisuuden osaamisvaatimuksista. Neuvottelukunta keskusteli HAAGA-HELIAN it-kehittämisohjelmasta ja sen kehittämistoimenpiteistä sekä tutustui H2UbiOffice-laboratorion toimintaan.

Neuvottelukunta otti kantaa tietotekniikan opiskelijoiden kannettavien tietokoneiden ratkaisuun ja käyttöönottoon, opiskelijoiden ict-tuotteiden ja -palveluiden ideointikilpailuun, Datanomista it-tradenomiksi -koulutukseen, yksikön strategiaan linjauksiin sekä yksikön hyvän eettisen työ käytännön periaatteisiin. Tiedotimme neuvottelukunnalle tavoitesopimuksen raameista, toimintasuunnitelmasta sekä koulutuksen tilastoista.

HAAGA-HELIA:n opiskelijoiden uudistettu H2-lehti julkistettiin lokakuussa 2009.

JOHDON ASSISTENTTIKOULUTUS JA TOIMITTAJAKOULUTUS

Koulutus ja sen kehittäminen

Toimintavuonna 2009 uudistimme johdon assistenttikoulutusohjelmien opetussuunnitelmat sekä julkaisimme opetussuunnitelmatyön pohjana olleen ennakointihankkeen loppuraportin Johdon assistenttien työ 2015. Uudistimme myös toimittajakoulutuksen opetussuunnitelman. Uusissa opetussuunnitelmissa painottuu tutkiva ja kehittävä oppiminen, jonka juurruttamiseksi palkkasimme yksikköön määräaikaisen yliopettajan.

Toimittajakoulutuksessa koulutusohjelman nimi muuttui Viestinnän koulutusohjelmasta Journalismin koulutusohjelmaksi opetusministeriön päätöksellä 1.1.2009 alkaen. HAAGA-HELIAN toimittajakoulutuksesta tuli valtakunnallisen toimittajakoulutuksen neuvottelukunnan jäsen.

Valmistumisen tukemiseksi järjestimme tehostettua opinto- ja opin- näytetyöohjausta sekä muita räätälöityjä tukitoimia.

TKI ja työelämäyhteistyö

Hankkeet ja kaupallistaminen

Vuoden 2009 aikana pilotoimme Työyhteisöviestintä-hankkeessa kehittämämme viestinnän mittariston ComBaron käyttöä viides- sä organisaatiossa. HAAGA-HELIA teki yhteistyösopimuksen Infor Consulting Oy:n ja Fountain Park Oy:n kanssa ComBaron kaupallistamiseksi. Työyhteisöviestintä-hankkeessa viimeistelimme lisäksi vies- tinnän yhteisöllisen Biblo.fi-verkkopalvelun.

Mediapäivillä julkistimme Taloussanomien ja Kotilieden edustajien kanssa Online-journalismi-hankkeen loppuraportin Valtamedian kai- nalossa. Zürichissä pidetyssä konferenssissa esittelimme Hogeschool Utrechtin tutkijoiden kanssa Blogging in Dutch and Finnish Newspapers -tutkimuksen tuloksia. Kehitimme myös toimittajaopis- kelijoiden verkkolehden konseptin.

Julkaisimme Johdon assistentin tiedonhankinnan oppaan ja vastaa- van englanninkielisen teoksen Management Assistant's Guide to Information Seeking. Tiedolla Tuloksiin -tiedonhaun verkkopohjai- nen itseopiskelumateriaali valmistui.

Myyntin tuki -hankkeessa opiskelijat kehittivät myynnin tukemisen prosesseja eri yrityksissä.

Assistenttiopiskelijat yritystilaisuuksien järjestäjinä

Yritystilaisuuksien järjestämisestä kehittyi assistenttikoulutusta ja sen yhteistyökumppaneita hyödyttävä merkittävä yhteistyömuoto vuoden 2009 aikana. 133 assistenttiopiskelijaa osallistui yritystilai- suuksien järjestämiseen työelämässä suoritettuaan ensin Työelämän tapatietous ja yritystilaisuudet -opintojakson. Opiskelijaryhmämme toteuttivat yhteensä 29 ulkopuolisten yritysten ja muiden organi- saatioiden tilaisuutta. Opiskelijat vastasivat muun muassa ohjelmien ja kutsujen suunnittelusta, palaverimuistioiden laadinnasta, tarjous- pyynnöistä ja tapahtumien käytännön toteuttamisesta.

Lukemista Suomen opiskelijoille

Alkuvuodesta 2009 Sanoma-konserniin kuuluva Taloussanomien ava- si korkeakouluopiskelijoille tarkoitetun verkkopalvelun, TaSa.fi:n. HAAGA-HELIAN toimittajaopiskelijoilla oli keskeinen rooli sivujen toi- mituksellisen sisällön suunnittelussa ja tuottamisessa. Mukana oli noin 80 opiskelijaa, jotka kirjoittivat opiskelijamaailmaan liittyviä uutisia, haastatteluja ja blogeja sekä ottivat valokuvia. Opiskelijat löysivät si- vuille lukijoita palvelevan aihekirjon ja TaSa.fi-sivuston viikoittainen kävijämäärä ylsi parhaimmillaan 70 000:een. Opiskelijat saivat palau- tetta verkkouutisoinnin ammattilaiselta, koulutuksen verkkojulkaisu- järjestelmän käyttöön sekä julkaistua työnäytteeksi sopivia juttuja.

Kansainvälinen toiminta

Toimintavuonna 2009 yksikkömme henkilöstö teki runsaat 20 ope- tajarajavaihtoon, kongresseihin ja asiantuntijavierailuihin liittyvää mat- kaa ulkomaille. Vierailleva ulkomainen opettaja vastasi kolmen opin- tojakson opetuksesta. Opiskelijavaihdossa oli ennätykselliset 60 assistentti- ja viisi toimittajaopiskelijaa. Työharjoittelun suoritti ulko- mailla 18 assistentti- ja kaksi toimittajaopiskelijaa.

Neuvottelukunnan toiminta

Johdon assistenttikoulutuksen neuvottelukunta piti kuusi kokousta ja toimittajakoulutuksen neuvottelukunta neljä kokousta tärkeimpi- nä aiheinaan vuoden 2010 opetussuunnitelmat ja työelämäyhteis- työn kehittäminen.

Vierumäellä tehdyistä opinnäytetöistä suurin osa tehtiin työelämän toimeksiantoina. Kuvassa liikunnanohjaajaopiskelijat ohjaavat Urheiluopiston kuntokoulua urheiluhallissa.

LIIKUNNAN KOULUTUS, VIERUMÄKI

Koulutus ja sen kehittäminen

Järjestimme liikunnan ammattikorkeakoulututkintoon johtavaa koulutusta Liikunnan ja vapaa-ajan koulutusohjelmassa kokopäiväopetuksena ja aikuisten monimuoto-koulutuksena sekä englanniksi Degree Programme in Sports and Leisure Management -koulutusohjelmassa. Syksyllä Vierumäellä aloitti toinen ryhmä ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa Liikunta-alan kehittämisen ja johtamisen koulutusohjelmassa.

Erikoistumisopinnoina jatkuivat Urheilujournalismin (60 op) opinnot. Kehitimme kaksi uutta erikoistumisopinto-ohjelmaa: Valmentajakouluttajan erikoistumisopinnot (30 op) HAAGA-HELIA Ammatillisen opettajakorkeakoulun ja Urheilumarkkinoinnin erikoistumisopinnot (30 op) Jyväskylän ammattikorkeakoulun kanssa. Kesällä saimme opetusministeriöltä myönteisen päätöksen uudesta liikunnan ylempään AMK-tutkintoon johtavasta englanninkielisestä koulutusohjelmasta.

Koulustoitintamme muutosvaihe jatkui edelleen. Uuden opetussuunnitelman mukaiset opinnot etenivät toista vuottaan. Muutoksista huolimatta HAAGA-HELIA:n ja Lahden ammattikorkeakoulun vanhojen opiskelijoiden valmistumisaste oli erinomainen.

HAAGA-HELIA:n Hotelli-, ravintola- ja matkailualan koulutusyksikön ja Porvoon yksikön sekä Lahden ammattikorkeakoulun matkailun laitoksen opiskelijoita osallistui järjestämiimme liikuntamatkailun suuntautumisopintoihin sekä ohjelmalvelu- ja työhyvinvointijaksolle. Vierumäen mediapaja järjesti HAAGA-HELIA:n toimittajakoulutuksen opiskelijoille TV- ja radiotyötä käsitelleitä intensiivijaksoja. Suomen Urheiluopiston kanssa teimme edelleen tiivistä opetus- ja kehittämissyhteistyötä.

TKI ja työelämäyhteistyö

TKI-toimintamme laajeni kuluneen vuoden aikana. Teimme yhteistyösopimuksen Lappset Oy:n ja Suomen Urheiluopiston kanssa kolmen sukupolven liikuntaympäristöjen tuotekehittelystä ja -testauksesta. Kunnossa pienestä pitäen -hankkeeseen rekrytoimme liikunta-aktivaattorin, joka työskenteli Niemelän yhtenäiskoulussa tehtävänänsä kehittää uusia toimintamalleja koulupäivän aikaisen liikunnan lisäämiseksi. Hankkeeseen liittyi kuusi opinnäytetyötä, joista kaksi tehtiin Jyväskylän yliopiston liikuntatieteellisen tiedekunnan kanssa ja yksi Lahden ammattikorkeakoulun sosiaalialan yksikön kanssa.

Laajensimme opetuksen työelämäyhteistyötä ja harjoitteluverkostoja. Lähes kaikki opinnäytetyöt tehtiin työelämän toimeksiantoina. Englanninkielisen koulutusohjelman työpajoissa tuotettiin useita tilaustöitä Kansainväliselle Jääkiekon Kehityskeskuselle. Liikunnan tiede- ja yrityspuisto Sportpolis-hanke (EAKR) jatkui. Aloitimme Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskuksen kanssa valmentajan asiantuntemuksen rakentumista tutkivan hankkeen. Yksikkömme edustajat pitivät vuoden aikana neljä esitystä alan kansainvälisissä tiedekongresseissa. Lisäksi osallistuimme maakunnallisten korkeakoulutyöryhmien työskentelyyn, Tekesin rahoittamaan Lahden ammattikorkeakoulun matkailun laitoksen Ice Event -tapahtumahankkeeseen ja olimme järjestämässä maakunnan korkeakoulujen ja yliopistokeskuksen yhteistä Lahden tiedepäivää marraskuussa.

Kansainvälinen toiminta

Liikunnan koulutusyksikössä Vierumäellä opiskeli vuoden aikana seitsemän ulkomaista vaihto-opiskelijaa ja vaihtoon lähti viisi. Yli kolmen kuukauden kansainvälisessä harjoittelussa oli 28 opiskelijaa. Opettajiamme oli yhteensä 12 viikon ajan opettajavaihdossa useissa eri maissa. Lisäksi kolme henkilöä osallistui EF:n kielivalmennukseen Cambridgessa.

Eurooppalaisessa liikuntamatkailun CLO2-hankkeessa vastasimme animateur-sertifioinnin kehittämisestä. Marraskuussa järjestimme urheilumarkkinoinnin seminaarin, jossa luennoi useita alan ulkomaisia huippuasiantuntijoita. Olimme mukana useiden kansainvälisten järjestöjen toiminnassa. Kansainvälisen jääkiekkoliiton kanssa tehty opiskelija- ja asiantuntijayhteistyö jatkui mittavana. Helmikuussa järjestimme Suomen urheiluopiston kanssa EU:n Study Visit -viikon, johon osallistui 18 eurooppalaista koulutusasiantuntijaa. Isännöimme vuonna 2009 myös Ranskan opetusministeriön vierailua.

Neuvottelukunnan toiminta

Liikunnan koulutuksen neuvottelukunta piti yhteyttä sähköisesti. Esittelimme neuvottelukunnalle syksyllä HAAGA-HELIA:n uuden strategian. Lisäksi kuulimme jäsenistön ehdotuksia neuvottelukuntatoiminnan kehittämiseksi ja uusiksi yhteistyömahdollisuuksiksi ammattikorkeakouluyksikön ja työelämätahojen kanssa. Neuvottelukunnan jäseniä osallistui myös Lahden tiedepäivän tilaisuuksiin.

Ammatillinen opettajakorkeakoulu toteutti toimintansa kehittämiseksi sidosryhmäkyselyn, jossa 82 % vastanneista antoi toiminnan kokonaisarvosanaksi hyvä tai erittäin hyvä. Vuoden 2009 aikana AOKK solmi uusia yhteistyösuhteita ja kehitti partneritoimintaansa edelleen.

AMMATILLINEN OPETTAJAKORKEAKOULU

Koulutus ja sen kehittäminen

Opettajankoulutus

Vuonna 2009 ammatilliseen opettajankoulutukseen (60 op) haki 1 257 henkilöä, mikä on enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Vuoden aikana täydensimme osaamisperustaista opetussuunnitelmaa osaamisaluekuvauksilla. Kehitimme opiskelijoiden pienryhmätoimintaa, jossa opintojen painopisteinä oli esimerkiksi monikulttuurisuus, ohjausosaaminen tai yrittäjyyspedagogiikka. Annoimme erityistä tukea opinnoissaan viivästyneille opiskelijoille kiriprojektin avulla. Vuoden aikana valmistuikin ennätykselliset 314 opiskelijaa. Järjestimme opettajankoulutusta myös englannin kielellä.

Täydennyskoulutus

Täydennyskoulutuksemme koostui näyttötutkintomestarikoulutuksesta, musiikki- ja tanssipedagogeiksi opiskelevien pedagogisista opinnoista, valmentajakouluttajien erikoistumisopinnoista, pedagogisista ajankohtaispäivistä sekä lukuisista opintojen ohjaukseen, arviointiin sekä oppilaitosyhteisöjen ja organisaatioiden kehittämiseen liittyvistä koulutus- ja kehittämishankkeista. Aloitimme ammattikorkeakouluille suunnatun ESR-rahoitteisen AHOT korkeakouluissa -hankkeen (AHOT – aiemmin tunnistettu ja tunnustettu osaaminen) sekä opetusministeriön kehittämisrahalla toteutetun Polunrakentajat, maahanmuuttajien kanssa työskentelevän opetushenkilöstön kehittämishankkeen.

Uusia yhteistyöavauksia olivat mm. partneritoiminta Etelä-Savon Koulutus Oy:n sekä Autoalan Keskusliiton (AKL) kanssa. Täydennyskoulutukseen osallistui 1 383 opiskelijaa, jotka suorittivat yhteensä 8 468 opintopistettä.

TKI-toiminta ja työelämäyhteistyö

Tuotimme oppilaitosten ja työelämän yhteistyöhön mallinnuksia ja välineitä mm. opetusministeriön tukemassa Kehittyvä ammattikorkeakouluopettajuus KeKo-verkostohankkeessa ja aiemmin hankitun osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen liittyvässä TUNNE-hankkeessa. Opettajien ja opiskelijoiden lisäksi toimintaan osallistui

yrittysten ja ammattijärjestöjen edustajia. Järjestimme valtakunnallisia ja alueellisia seminaareja, joissa esittelimme tuotettuja mallinnuksia ja välineitä. Projektien tutkijat ja kehittäjät osallistuivat kansallisiin, esimerkiksi ammatillisen ja ammattikorkeakoulutuksen tutkimuspäivä, sekä kansainvälisiin, esimerkiksi Researching Work and Learning ja European Conference on Educational Research, konferensseihin. Julkaisimme neljä raporttia HAAGA-HELIAN julkaisusarjoissa, yhden työkirjan sekä artikkeleita konferenssijulkaisuissa, alan lehdissä ja kokoomateoksissa.

Kansainvälinen toiminta

Tavoitteemme oli edistää kansainvälistä verkostoitumista, opiskelija- ja asiantuntijavaihtoa sekä ammatillisen opettajankoulutuksen vieniä. Partnerina tai asiantuntijaroolissa osallistuimme hankkeisiin, joissa kehitettiin heterogeenisten oppijaryhmien ohjausta, edistettiin eurooppalaista tietokantaosaajien koulutusta sekä selvitettiin oppisopimuskäytäntöjä eri maissa.

Koordinoimme Bobcat-hanketta (Building Competence-based Learning Environments for Personalized Vocational Education and Training), jossa kehitimme ammatillista koulutusta ja opettajankoulutusta yhteistyössä saksalaisen (Universität Paderborn) ja itävaltalaisen (Universität Innsbruck) partnerin kanssa. Asiantuntija- ja opiskelijavaihtoa toteutimme itävaltalaisen yhteistyöoppilaitoksen (Pädagogische Hochschule OÖ, Linz) kanssa. Valmistelimme vientikoulutukseen soveltuvaa ammatillista opettajankoulutusta.

Opettajankoulutusneuvosto

Opettajankoulutusneuvosto kokoontui kevätkaudella kaksi kertaa, ja uuden kaksivuotisen toimikautensa aloittanut neuvosto syyskaudella niin ikään kahdesti. Kehitimme opettajankoulutuksen opetussuunnitelmaa erityisesti osaamiskriteereiden osalta ja arvioimme opettajakorkeakoulun toimintaa ja kävimme keskustelua ammatillisten opettajien kelpoisuusvaatimuksista. Neuvosto antoi tukensa opettajakorkeakoulun koulutuksen vientiin tähtääville ponnisteluille.

Tutkimus- ja kehittämiskeskus panosti vuoden 2009 aikana TKI-toiminnan tulosten hyödyntämiseen ja kaupallistamiseen.

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISKESKUS

Tutkimus, kehittäminen ja innovaatiotoiminta

Toimintavuoden aikana osallistuimme HAAGA-HELIAN tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiostrategian (TKI) uudistamiseen. Otimme HAAGA-HELIAssa käyttöön uuden tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan mallin, jossa keskeistä on TKI:n integroituminen opetukseen sekä suuntautuminen kolmelle kärkialueelle: 1) palvelukonseptit ja myynti, 2) uudet toimintamallit, uusi yritystoiminta ja tieto- ja viestintäteknologian hyödyntäminen liiketoiminnassa sekä 3) oppimisen uudet ratkaisut.

Uusia, kärkialueille suuntautuneita TKI-hankkeita käynnistimme yhteensä 25 kappaletta. Kuluneen vuoden aikana käynnistimme mitattavia, budjetiltaan yli miljoonan euron hankkeita. Näistä esimerkkeinä Ammattikorkeakoulujen neloskierre -hanke, joka edistää käyttäjälähtöistä innovaatiotoimintaa Living Lab -ympäristöissä sekä EnSaCo-hanke, joka luo uuden johtamismallin ja kehittää Itämeren alueen suojeluun, erityisesti öljyntorjuntaan, vaikuttavia toimia.

Kehitimme vuoden aikana useita oppimis- ja kehittämisympäristöjä. Esimerkiksi ProLab-prosessilaboratoriossa toteutimme seitsemän yritysten liiketoimintaprosesseja edistävää casea. Pasila Living Labin virtuaaliympäristö valmistui vuoden aikana. Porvoon yksikössä käynnistyi ESR-rahoitteinen SYMBIO Living Lab -hanke. Huomisen hotelli -hankkeen jatkosuunnittelu käynnistyi vuoden aikana. Vierumäellä olimme mukana kehittämässä Vierumäen tiede- ja yrityspuistoa. Loimme myös tulevaisuuden työympäristön, H2UbiOfficen.

Kansainvälisen TKI-toiminnan osana aloitimme Intia-ohjelman, jossa toteutimme ensimmäisen yrityscasen suomalaisten yritysten Intian liiketoiminnan kehittämiseksi. Käynnistimme InnoCatering-hankkeen, jossa on mukana yhteistyöyritys ja yliopisto Hong Kongista. EU-rahoitteisessa DBTech EXT -hankkeessa kehitimme tietokantaopetuksen kehysmallia. EU-rahoitteisessa ELPIPL-kielisalkkuhankkeessa uudistimme kielten opetusta yhdessä kansainvälisten kumppaneiden kanssa.

Panostimme vuoden aikana yrittäjyyden ja kasvuyritysten kehittämiseen. Start up school -toimintamalli pilotoitiin Haagan toimipisteessä. Jatkoimme ProWay-kehittämön käyttöönottoa ja pilotoitinta.

Käynnistimme Porvoo Campukseen liittyvien yrittäjyysprosessien kehittämisen. Spinna-projektin yhteydessä toteutimme kasvuyrityksen liiketoiminnan suunnitteluun liittyvän osahankkeen. Tekesin AMK-TULI Tutkimuksesta liiketoimintaa -ohjelman ensimmäinen vuosi oli tulokellinen: keräsimme 10 uutta liikeideaa, jotka arvioimme, ja joita aloimme jatkojalostaa.

Kuluneen vuoden aikana panostimme TKI-toiminnan viestintään avaamalla TKI-toiminnan sivuston (<http://tk.haaga-helia.fi>). Panostimme myös julkaisutoiminnan kehittämiseen. Kustansimme HAAGA-HELIAN sarjassa 11 julkaisua ja aloimme myydä julkaisuja HAAGA-HELIAN verkkokaupassa.

Osallistuimme aktiivisesti ammattikorkeakoulujen yhteiseen TKI-toiminnan kehittämiseen muun muassa kokoamalla AMK-Tutka-hankkeen Living Lab -verkoston ja edistämällä opetuksen ja TKI-toiminnan integraatiota. Metropolialueella osallistuimme Helsinki Metropolitan Innovation Platformin (HMIP) toimintaan sekä KATUMETRO Kaupunkitutkimus -ohjelman valmisteluun.

Toimintavuoden aikana osallistuimme osaamiskeskusohjelman metropolialueen osaamiskeskusten toimintaan (digibusiness, nanoteknologia, jokapaikan tietotekniikka, matkailu- ja elämystuotanto). Strategisten huippuosaamiskeskittymien (SHOK) osalta käynnistimme valmistelun ICT-SHOKin toimintaan osallistumisesta HAAGA-HELIAN TMIT Oy:n osakkuuden myötä.

Vuoden 2009 aikana panostimme TKI-toiminnan tulosten hyödyntämiseen ja kaupallistamiseen. Työyhteisöviestintä 2010 -hankkeen tuloksena syntyneille työyhteisöviestinnän ComBaro-mittaristolle ja Biblio.fi-verkkopalvelulle haimme Euroopan yhteisön alueen tavaramerkit, teimme tekijänoikeus- ja kaupallistamissopimukset sekä aloitimme kaupallistamisen. Kaupallistimme myös VIRBUS-hankkeen matkailualan yrityssimulaation sekä TITU Tiedon hankinnalla tuloksiin -hankkeen virtuaalisen oppimisympäristön. Aloitimme Huomisen hotelli -hankkeen tuloksena syntyneen konseptin kansainvälistämisen yhteistyössä Finpron kanssa.

Kannustimme opiskelijoiden osallistumista TKI-toimintaan muun muassa opinnäytetöiden teemaryhmien kautta. Vuoden aikana toimi 22 teemaryhmää, joissa opinnäytetöitään teki lähes 100 opis-

kelijaa. Kansainvälisen yritysviestinnän Suomi-kuva-teemaryhmässä opinnäytetöiden tulokset esitettiin laajaa huomiota saaneissa seminaarissa. Ryhmässä tehty opinnäytetyö palkittiin kansallisella Thesis-palkinnolla, ja työ sai näkyvyyttä useissa medioissa. Yrittäjyyden teemaryhmässä oli eri vaiheessa olevia opinnäytteitä 23, joista osa valmistui vuonna 2009.

Henkilöstön osaamista vahvistimme toteuttamalla projekti-päällikkövalmennuksen yhteistyössä Projekti-instituutin kanssa. Koordinoimaamme HAAGA-HELIA:n henkilöstölle suunnattuun tohtorikoulutusohjelmaan osallistui lähes 50 jatko-opintoja suorittajaa. Tohtorikoulutusohjelman yhteistyökumppanina on Jyväskylän yliopisto.

Täydensimme TKI Advisory Boardin kokoonpanoa palveluliiketoiminnan ja innovaatiotoiminnan yritysedustajilla. Advisory Boardin toiminnassa painottui HAAGA-HELIA:n TKI-toiminnan strategian ja toimintamallin uudistaminen.

Kansainvälinen koulutusvienti

Käynnistimme kansainvälisen koulutusviennin vuoden 2009 aikana rekrytoimalla kansainvälisen koulutusviennin markkinointijohtajan. Koulutusviennin tavoite on tuotteistaa ja kaupallistaa HAAGA-HELIA:n tutkinto- ja täydennyskoulutuksen osaamista ja myydä näitä kansainvälisesti.

Jatkoimme vuonna 2008 käynnistettyä Russian Summer School -projektia. Ensimmäinen koulutusviennin täydennyskoulutustuote valmistui Venäjän markkinoille ja käynnistimme tämän ohjelman markkinoinnin ja myynnin.

Kuluneen vuoden aikana solmimme ensimmäiset opiskelijarekrytoimien edustussopimukset Aasiassa. Käynnistimme yhdessä koulutusyksiköiden kanssa koulutusviennin ohjelmien kehittämisen sekä analysoimme koulutusvientiin soveltuvat täydennyskoulutusohjelmat.

Keskeisiksi markkina-alueiksi määrittelimme Aasian (Kiina, Intia), Lähi-idän ja venäjänkieliset maat. Aasiassa osallistuimme pääministeri Vanhasen virallisiin vierailuihin Vietnamiin ja Malesiaan liike-elämän valtuuskunnan jäsenenä.

Täydennyskoulutuksen osalta jatkoimme jo käynnistynyttä koulutusvientiä. Yhdysvaltalainen yliopistokumppanimme osti liiketoimintaosaamisen intensiiviosion MBA-opiskelijoilleen. Toteutettu kokonaisuus oli kahden viikon mittainen sisältäen Venäjä-osion.

Koulutus
esittelee
Koskinen

viennin markkinointijohtaja Lars Eltvik
uutta markkinointimateriaalia Tarja
n-Nisulalle ja Mimmi Heiniölle.

MBA-ohjelmat

Vuosi 2009 oli eMBA in Service Excellence -ohjelman ensimmäinen täysi vuosi. Ohjelman rakenne moduloitiin ja opetussuunnitelman kehittämistyötä jatkettiin. Markkinoimme ohjelmaa kohdennetusti tavoitteena pitkäaikaiset kumppanuudet.

Vuonna 2008 aloittaneen ryhmän ulkomaan opintojakso toteutettiin USA:ssa, Silicon Valleyssa yhdessä partneriyliopistomme, University of San Francisco kanssa. MBA-alumnit kokoontuivat vierailun yhteydessä yhteiseen kansainväliseen verkostoitumistilaisuuteen.

HAAGA ja Helia ammattikorkeakouluista siirtyneissä MBA- ja eMBA-ohjelmissa valtaosa noin 80 opiskelijasta siirtyi opinnäytetyövaiheeseen ja 23 opiskelijaa valmistui kuluneen vuoden aikana.

Valmennus ja konsultointipalvelut

Yleinen taloudellinen tilanne heijastui valmennus- ja konsultointipalveluiden kysyntään ja kannattavuuteen. Yrityskohtaisten valmennusten laadusta saamamme palaute oli erittäin hyvällä tasolla, keskiarvo 4,1 asteikolla 1-5. Valmennuskokonaisuuksia toteutimme yhteensä 22 asiakasorganisaatiolle.

Laadimme valmennus- ja konsultointipalveluillemme uuden liiketoimintasuunnitelman, jossa tarkensimme tuote- ja palveluportfoliota, asiakkuuksien kehittämistä, markkinoinnin ja myynnin tavoitteita, kumppanuuksia sekä resursointia. Tiivistimme yhteistyötä HAAGA-HELIAN koulutusyksiköiden kanssa.

Vuonna 2009 HAAGA-HELIA valittiin yhdeksi ensimmäisistä korkeakouluista käynnistämään korkea-asteen oppisopimustyyppistä täydennyskoulutusta. Aloitimme Kasvuyrityksen johtaminen -valmennuksen yhteistyössä Helsingin kauppakorkeakoulun pienyrityskeskuksen kanssa. Valmennuksen aloitti 40 opiskelijaa.

Vuoden 2009 aikana käynnistimme HAAGA-HELIAN asiantuntijoille suunnatun konsultti- ja valmennuksen. Avasimme myös luennoitsijapalvelun, jonka tarkoituksena on myydä ja välittää HAAGA-HELIAN asiantuntijoiden luentoja ja muuta lyhytkestoista valmennusta asiakkaille. Vuoden aikana kehitimme edelleen HAAGA-HELIAN partneri- ja nimikkoluokkatoimintaa. HAAGA-HELIALla oli vuoden loppuun mennessä yhteensä 39 partneri- ja nimikkoluokkakumppania.

Going International -tapahtuma marraskuussa 2009 esitteli kansainvälistymismahdollisuuksia HAAGA-HELIAN opiskelijoille.

KANSAINVÄLISET PALVELUT

HAAGA-HELIAN Kansainväliset palvelut kehittää, tukee ja toteuttaa korkeakoulun opiskelijoiden, opettajien ja henkilöstön liikkuvuutta. Vuonna 2009 onnistuimme erityisesti opiskelijaliikkuvuuden osalta erittäin hyvin. Meillä oli eri puolilla maailmaa noin 190 yhteistyökorkeakoulua, joiden tarjoamat opiskelupaikat vastasivat hyvin kysyntää. Kuluneena vuonna kehitimme yhteyksiämme Venäjälle ja Aasiaan HAAGA-HELIAN strategian mukaisesti.

Vuonna 2009 opiskelija-, opettaja- ja henkilöstövaihdot ulkomaille kasvoivat edellisvuodesta. Opiskelemaan ulkomaille lähti 328 opiskelijaa, ja 156 opiskelijaa suoritti työharjoittelunsa ulkomailla. Eurooppalaisten kohdemaiden kärjessä olivat Ranska, Espanja ja Iso-Britannia. Euroopan ulkopuolisista kohteista opiskelijoita kiinnostivat etenkin Aasia ja Yhdysvallat. Tämän lisäksi 360 opiskelijaa teki opintomatkan ulkomaille osana opintojaksoa tai hanketta. HAAGA-HELIAssa opiskeli yhteensä 301 vaihto-opiskelijaa, joista suurin osa tuli Saksasta, Ranskasta ja Espanjasta. Tarjosimme monipuolista tukea vaihto-opiskelijoillemme kuten asuntopalvelut, orientaatiot lukukauden alussa, neuvontaa käytännön asioissa ja opintojen ohjausta. HAAGA-HELIAN opiskelijoiden kansainvälisen toiminnan ryhmä ESN-HELGA järjesti vaihto-opiskelijoille tutor- ja vastaanottopalvelut sekä monipuolista vapaa-ajan toimintaa ja matkoja.

Opettajavaihdossa oli 57 opettajaamme. Opettamisen ohella vaihtojen tavoitteena oli verkostoituminen alan kollegojen kanssa, yhteisten hankemahdollisuuksien kartoittaminen sekä yrityskontaktien luominen. Henkilöstövaihto on vakiinnuttanut asemansa ja kiinnostus oli vuoden 2009 ajanakin runsasta. Henkilöstövaihtoja toteutui 18. Vastavuoroisesti vastaanotimme partnerikorkeakoulujemme opettajia ja henkilöstöä HAAGA-HELIAan. HAAGA-HELIAN taloudellinen tuki vaihtojen toteuttamiseksi oli merkittävä.

Kuluneen vuoden aikana kehitimme kv-koordinaattoreiden työkuvaa vastaamaan paremmin HAAGA-HELIAN yksiköiden ja koulutusohjelmien kansainväliselle toiminnalle asettamia haasteita sekä parantaaksemme asiakaspalveluamme.

Kansainväliset palvelut tukee korkeakouluyhteisöämme kansainvälisen toiminnan kehittämisessä ja toteuttamisessa. Neuvoimme ja palvelimme opiskelijoita ja henkilöstöä kansainvälisyyteen liittyvissä asioissa. Julkaisimme toimintaamme liittyviä oppaita, sisäistä tiedotetta sekä englanninkielistä International Newsletter -tiedotetta ulkomaisille yhteistyökumppaneillemme.

Anneli Riktig, koulutusvastaava

AVOIN AMMATTIKORKEAKOULU

Toteutimme vuoden 2009 aikana avoimen ammattikorkeakoulun omia opintojaksoja 211 opintopisteen verran, näistä keväällä 117 op ja syksyllä 94 op. Avoimessa ammattikorkeakoulussa opiskeli vuoden aikana 673 opiskelijaa, joista 88 kuului yritysyhteistyöprojektien kautta tullessiin avoimen ammattikorkeakoulun opiskelijoihin. Avoimen ammattikorkeakoulun opiskelijat suorittivat vuoden aikana 11 831 opintopistettä. Näistä 7 476 opintopistettä oli avoimen ammattikorkeakoulun yksittäisten opiskelijoiden suorittamia opintopisteitä ja 4 355 opintopistettä yritysyhteistyöprojektien opiskelijoiden suorituksia.

Kehitimme avoimen väylää tutkintoon johtavana väylänä; vakiinnuimme väyläopintoja englanninkielisiin koulutusohjelmiin, kehitimme

avoimen ammattikorkeakoulun opinnoista ja opintojaksotarjonnasta tiedottamista ja markkinointia sekä avoimen ammattikorkeakoulun opiskelijoiden opintojen ohjausta. Toteutimme työelämälähtöisiä opintojaksoja. Esimerkiksi Journalismin koulutusohjelmaan sopivilla avoimen ammattikorkeakoulun opintojaksoilla oli vierailuvina luennoitsijoina toimittajia ja valokuvaajia. Vuoden aikana osallistuimme aikuisopiskelijan viikon päättäpähtymään 6.–7.10.2009 yhdessä avoimen ammattikorkeakoulun valtakunnallisen verkoston kanssa, ja suunnittelimme verkostossa avoimen ammattikorkeakoulun valtakunnallista markkinointia.

KIRJASTO- JA TIETOPALVELUT

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun kirjastot ovat kaikille avoimia. Ydinasiakkaitamme ovat korkeakoulumme opiskelijat, opettajat ja muu henkilökunta. Vuonna 2009 asiakkaistamme 13 % oli elinkeinoelämän, julkishallinnon ja muiden sidosryhmien edustajia, jotka saivat käyttöönsä painettujen aineistojen ohella myös laajat verkkoaineistomme.

Toimintavuonna solmimme palvelusopimuksen SLK-HBC:n kanssa ja olimme aktiivisesti mukana kansallisessa ja kansainvälisessä kirjastoyhteistyössä. Vuoden alussa ulkoistimme kirjastojärjestelmämme ylläpidon Kansalliskirjastolle.

Kehitimme palveluamme asiakaslähtöisesti saadun palautteen perusteella: pidensimme Pasilan toimipisteen perjantain aukioloaika, kehitimme kurssikirjakokoelmiamme, uudelleenjärjestimme tilojamme Vallilan toimipisteessä ja Porvoon Point-talossa sekä paransimme Nelli-tiedonhakuportaalimme toimivuutta. Päivitimme kirjaston prosessikuvaukset ja hankintaohjelman.

Malmin kirjastossa otimme käyttöön RFID-suojausjärjestelmän, jonka ansiosta kirjaston lainaus- ja palautustoiminnot helpottuivat ja nopeutuivat sekä ergonomia asiakaspalvelupisteessä parani. Paransimme ergonomiata myös Haagan ja Vallilan asiakaspalvelupisteissä.

Toimintavuonna täydensimme elektronisen aineiston kokoelmaamme uusilla tietokannoilla, e-kirjoilla ja plagioinnin jäljitysohjelmalla. E-aineiston käyttö jatkoi kasvuaan: erityisesti e-kirjat löysivät lukijansa. Niiden käyttö lisääntyi toimintavuonna noin 53 %. Myös e-lehdistä

ladattiin artikkeleita lähes 40 % enemmän kuin edellisellä vuonnalla. Vaikka kirjaston elektronisten aineistojen käyttö kasvoi jatkuvasti, ei painetun aineiston käyttö kuitenkaan vähentynyt. Kirjastomme laina määrä kasvoi toimintavuonna lähes 12 %.

Informaatiolukutaidon opetus on integroitu opetussuunnitelmiin. Toimintavuonna informaatiolukutaidon opetuksen yhtenä keskeisenä sisältönä oli perehdyttää opiskelijat työelämässä tarvittaviin tiedonhankinta- ja -käsittelytaitoihin.

Toimintavuosi lukuina

Aktiiviset lainaajat:	29 000
Kirjastokäynnit:	394 792
Lainat:	418 546
Niteiden määrä:	133 136
Painetut lehdet:	791
E-lehdet:	12 486
Tiedonhaun toimeksiannot:	4722
Tiedonhankinnan opetus:	331 h
Aineistohankinnat:	452 600 €
E-aineistohankinnat:	163 700 €

Mirja Vatanen, opintoasiainjohtaja

OPIKSELIIJA- JA HAKUPALVELUT

HAAGA-HELIA:ssa oli vuonna 2009 kirjoilla yhteensä 10 339 opiskelijaa, joilla oli tavoitteena suorittaa ammattikorkeakoulututkinto, ylempi ammattikorkeakoulututkinto, ammatillinen opettajakoulutus tai erikoistumisopinnot. Lisäksi avoimessa ammattikorkeakoulussa opiskeli 673 opiskelijaa. Hakutoimistossa käsitelimme 28 592 opiskelemaan pyrkivän hakemusta. Tutkintotodistuksia kirjoitimme 1 560 kappaletta, joista 73 oli ylempiä AMK-tutkintoja. Opintotukilautakunta kokoontui seitsemän kertaa ja se antoi lausunnon 1 024 opiskelijan opintotukiasiaan.

HAAGA-HELIA:n opiskelija- ja hakupalvelut on organisoitu siten, että jokaisessa kiinteistössä on oma opintotoimistonsa. Toimistoja on seitsemän, ja niissä työskenteli yhteensä 20 opintosuhteeriä. Pasilan toimisto muutti kesäkuussa uuteen ajanmukaiseen toimitalaan. Yhteisistä käytänteistä ja toimintatavoista sovittiin ryhmän kokouksissa, joita pidettiin kuusi kertaa. Opiskelijahakuasiat hoidimme

keskitetysti Pasilassa sijaitsevassa hakutoimistossa, jossa työskenteli kaksi suunnittelijaa ja kolme assistenttia. Opintotukiasioista kuten opintotukineuvonnasta ja lausuntojen laatimisesta, vastasi suunnittelija, jota hakutoimisto avusti ruuhka-aikoina.

Kiinnitimme vuoden aikana erityistä huomiota opiskelijoiden hyvinvointiin. Psykiatrisen sairaanhoitajan ja osa-aikaisen opintopsykologin palvelut olivat kaikkien opiskelijoiden saatavilla. Lähes jokaisessa toimipisteessä oli lähiseurakunnan nimeämä oppilaitospastori. Opiskeluhyvinvointiryhmä kokoontui neljä kertaa. Ryhmän tehtävänä oli koota tietoa opiskeluhyvinvointiin liittyvistä asioista, sekä informoida ja tehdä esityksiä talon johdolle ja muille toimijoille. Ryhmään kuului psykiatrisen sairaanhoitajan, opintopsykologin ja oppilaitospastorin lisäksi kehitysjohtaja, terveydenhoitaja, opinto-ohjaaja, opiskelijoita sekä opiskelijapalveluiden johtaja.

Tuulikki Paturi, johtaja

KOULUTUKSEN TIETOHALLINTOPALVELUT

Vuonna 2009 vastasimme koulutuksen tietohallintopalveluissa edelleen seuraavien järjestelmien toiminnasta: opiskelija- ja opintohallintojärjestelmä WinhaPro, opintojaksopalautejärjestelmä WinhaOpaali, opettajien työsuunnitelmajärjestelmä Otso sekä lukujärjestysjärjestelmä Mimosa. Osallistuimme HAAGA-HELIAN verkkosivujen sisällöntuotannon koordinointiin, sekä tuimme sisällöntuottajia koulutustilaisuuksilla ja ohjeistuksilla. Toteutimme opetusministeriön ja Tilastokeskuksen tiedonkeruut.

Uutuutena otimme käyttöön opettajien työsuunnitelmajärjestelmä Otson nettiversion, jolla opettaja voi itse selata omaa työsuunnitelmaansa. Otimme käyttöön Winha-tuoteperheeseen kuuluvan eHOPS -järjestelmän, jonka avulla opiskelija voi tehdä opintosuunnitelmansa ja opinto-ohjaaja kommentoida sitä. Kehitimme tietovaraston tulostusmallien laskentaan HAAGA-HELIAN toiminnan ohjauksen tueksi.

Jatkoimme edellisvuonna tehdyn laadun arviointikyselyn pohjalta nousseiden kehittämistoimenpiteiden toteuttamista. Dokumentoimme uusia ja täsmensimme vanhoja prosessi- ja työohjeita henkilöstön intranettiin. Kehitimme tukipalveluita dokumentoimalla intranettiin ohjeita asioista, joista olimme saaneet tukipyynnöitä vuoden aikana.

Osallistuimme kutsuttuna asiantuntijana opetusministeriön käynnistämän korkeakoulujen yhteisen RAKETTI-hankkeen (Rakenteellisen kehittämisen tukena tietohallinto) ohjausryhmään. Hanke koostui neljästä osahankkeesta, joiden aihealueet ovat korkeakoulujen kokonaisarkkitehtuuri, opintohallinnon perustietojärjestelmä, käsite-malli ja tietovarasto sekä tutkimushallinnon järjestelmä.

Johtajan lisäksi toiminnot työllistivät kolme kokoaikaista henkilöä ja kaksi osa-aikaista lukujärjestysten suunnittelijaa.

Sanna Autioniemi, tiedottaja (äitiyslomalla 18.9. alkaen), sijaisena Elisa Aunola
Krista Karusalmi, www-suunnittelija
Tarja Leponiemi, markkinoinnin ja viestinnän koordinaattori

VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI

Toimintavuoden aikana uudistimme HAAGA-HELIAN tutkintokoulutuksen mainonnan visuaalista ilmettä Emil Bertellin piirtämällä kuva-maailmalla. Uusi ilme ulotettiin myös Internet-mainontaan esimerkiksi bannerikampanjoihin ja HOT-kampanjasivustolle. Käänsimme HOT-kampanjasivuston ja verkkokaupan englannin kielelle.

Vahvistimme Internetin roolia markkinoinnissa. Mainontaa toteutimme edelleen lehdissä, televisiossa ja radiossa sekä ulkomainontana. Tammikuusta kesäkuuhun HAAGA-HELIAN ilmeeseen teipattu raitiovaunu mainosti ammattikorkeakouluumme Helsingissä. Osallistuimme Studia-messuille joulukuussa 2009. Tammikuussa HAAGA-HELIAN markkinoinnin opiskelijat järjestivät Kampin Narinkkatorilla rantalentopalloturnauksen yhteistyössä Suomen luonnonsuojeluliiton kanssa.

Loimme HAAGA-HELIAN viestintä 2009 -suunnitelman, joka kuvaa HAAGA-HELIAN viestinnän kokonaisuutta eli työyhteisöviestintää, markkinointiviestintää, verkkoviestintää ja mediasuhteita. Lisäksi laadimme erikseen verkkoviestintäsuunnitelman avuksi verkkoviestintää toteuttaville. Esittelimme viestinnän ja markkinoinnin toimintoja

useilla foorumeilla HAAGA-HELIAN henkilöstölle. Maaliskuussa 2009 järjestimme HAAGA-HELIAN henkilöstölle viestinnän iltapäivän, jossa viestinnän eri osa-alueita käytiin läpi pienryhmissä.

Panostimme vuoden aikana myös opiskelijaviestintään perustamalla opiskelijaviestinnän kehittämisryhmän, jonka tavoitteena on luoda HAAGA-HELIAN opiskelijaviestinnälle yhteiset toimintatavat. Ryhmä kartoitti HAAGA-HELIAN opiskelijaviestinnän nykytilaa ja laati opiskelijaviestinnän politiikan sekä aloitti viestinnän toimintaohjeistuksen laatimisen.

Tammikuussa 2009 teetimme Internet-sivuston käytettävyystudion. Tutkimuksen perusteella kehittämistoimenpiteistä tehtiin suunnitelma, jota osin alettiin toteuttaa vuoden aikana. Aloitimme verkkoviestinnän kehittämisprojektin, jonka aluksi verkkoviestinnän kehittämisryhmä laati HAAGA-HELIALLE verkkoviestinnän politiikan.

Liikelahjapuolella suunnittelimme ja hankimme HAAGA-HELIALLE oman litalan Teema-sarjaa olevan mukin, jonka kuvituksena oli Emil Bertellin piirroshahmot.

*Haluatko pitää
kaikki
langat
käsissäsi?*

HAE JOHDON ASSISTENTTIKOULUTUKSEEN

*Haluatko
luoda
uusia
maailmoja?*

HAE TIETOJENKÄSITTELYN KOULUTUKSEEN

HAE MATKAILUN JA MATKALIIKKEENJOHDON KOULU

Leena Salmio, Jukka Väyrynen ja Armi Murto, alumnikoordinaattorit
Ari Karvonen, projektipäällikkö

ALUMNITOIMINTA JA URA- JA REKRYTOINTIPALVELUT

Vuoden 2009 lopussa alumneja, eli HAAGA-HELIAsta valmistuneita oli noin 18 000. Vuoden aikana järjestimme alumneillemme kymmenkunta erilaista tapahtumaa: yritysvierailuja, After Work Friday -iltoja, vapaamuotoisen cocktail party -tilaisuuden sekä jatkokoulutusinfon. Alumniedustajisto kokoontui vuoden aikana kolme kertaa kehittämään toimintaamme.

Alumnien ja HAAGA-HELIAN yhteistyö konkretisoitui parhaiten mentorointiohjelmassa. Ohjelmaan osallistui vuoden aikana 20 mentoriparia. Olimme mukana näkyvästi myös valmistujaistilaisuuksissa, joissa alumnit pitivät perinteisiä alumnin tervehdyksiä ja toivat tuulahduksia opiskelijujen jälkeisestä elämästä valmistuville.

HAAGA-HELIA oli edelleen mukana valtakunnallisessa Stepti-projektissa, joka kehittää alumnitoimintaa muiden ammattikorkeakoulujen kanssa. Hankevästävänä HAAGA-HELIAssa toimi Jukka Väyrynen.

Venäjä-verkosto kokoontui kolme kertaa vuonna 2009. Verkoston tavoitteena on koota yhteen Venäjällä yritystoimintaa harjoittavia, HAAGA-HELIAsta valmistuneita venäläisiä tai Venäjän liiketoiminnasta kiinnostuneita alumneja, sekä nykyisiä opiskelijoita ja HAAGA-HELIAN henkilöstöä, jotka ovat kiinnostuneita Venäjällä tapahtuvasta toiminnasta.

Olimme vahvasti mukana järjestämässä järjestyksessään toisia pääkaupunkiseudun ammattikorkeakoulujen ura- ja rekrytointimessuja, duuniin.net, tammikuussa 2009. Messut järjestettiin Helsingin Messukeskuksessa ja paikalla oli yli 120 näytteilleasettajaa. Päivän aikana messuilla vieraili noin 3 500 kävijää.

Vuoden aikana aloitimme ura- ja rekrytointipalveluiden kehitystyön, jonka tavoitteena on selkeyttää ja parantaa työelämäyhteistyötä ja opiskelijoiden urasuunnittelua ja työhön sijoittumista. Taloudellinen tilanne on hidastanut opiskelijoiden rekrytointia jonkin verran, mutta opiskelijamme olivat edelleen kysytyjä työmarkkinoilla.

*Haluaisitko
menolipun
unelmiesi
työhön?*

KAILUN
TUUKSIIN

*Haluatko paikan
business-
luokassa?*

HAE LIIKETALOUDEN KOULUTUKSEEN

*Tahdotko
osoittaa
hyvää
makua?*

HAE KEITTIÖMESTARIKOULUTUKSEEN

OPIKELIJAKUNTA HELGA

HELGA-neidillä vauhdikas vuosi

Opiskelijakunta HELGAlle vuosi 2009 oli uudistuksen vuosi erityisesti kansainvälisyysnäkökulmasta. Vuoden alusta lakkautimme vaihto-opiskelijoille toimintaa järjestäneen Kanto ry:n, ja HELGA sai hoitaakseen sen toiminnan. HELGAssa aloitti tammikuussa kolmas kokoaikainen työntekijä, jonka vastuulla ovat kansainvälisyys- ja tutorasiat. Otimmekin suuria harppauksia kansainvälisydessä; vaihto-opiskelijoiden lisäksi HELGA alkoi järjestää kohdennetusti toimintaa myös ulkomaisille tutkinto-opiskelijoille. Perustimme kansainvälisyysjaoston alaisuuteen AIESEC HH:n, josta tulee ensimmäinen ammattikorkeakoulun opiskelijakunnan alaisuudessa toimiva AIESEC-paikallisjaosto.

Otimme vahvasti osaa koko vuoden ajan Suomen ammattikorkeakouluopiskelijakuntien liitto SAMOK ry:n tapahtumiin ja työryhmiin, minkä ansiosta pääsimme vaikuttamaan näin myös valtakunnallisella tasolla opiskelijoiden edunvalvontaan. HELGAN entinen aktiivi, Milla Suomalainen, toimi SAMOKin hallituksessa vuoden 2009 ajan, mikä oli suuri ylpeyden aihe opiskelijakunnallemme.

Aloitimme vuonna 2009 uuden, merkittävän opiskelijakulttuuria kehittävän perinteen: HELGA-neidin syntymäpäiviä juhlietaan vuosittain marraskuussa HELGAN Vuosijuhlissa. Tapahtuma innosti mukaan useita yhteistyökumppaneita, entisiä aktiivitoimijoita ja riviopiskelijoita, mistä iloitsimme suuresti.

Vuonna 2009 teetimme HELGAlle imago- ja tutkimuksen opinnäytetyönä. Tutkimuksen tulosten myötä päätimme alkaa uudistaa HELGAN strategiaa sekä kartoittaa opiskelijakunnan prosesseja laadunvarmistamiseksi ja toiminnan kehittämiseksi.

HELGAN vuoden 2009 voisi kiteyttää olleen tutkimisen ja kehittämisen vuosi, jonka aikana harpattiin merkittävästi eteenpäin, ja joka poiki haasteita vielä pitkäksi aikaa eteenpäin.

Helga-neidin syntymäpäivän juhlisiperinne aloitettiin marraskuussa 2009. Kuvassa Arttu Uskali, HELGAN hallituksen jäsen, tapahtuma- ja liikuntavastaava.

IT-PALVELUT

IT-palveluissa koimme mielenkiintoisen ja täynnä uudistuksia olevan vuoden. Uudistuksissa tulivat esille mobiilisuus, yhteisöllinen media sekä opetuksen IT-välineiden kehittäminen.

Kilpailutimme ja toteutimme HAAGA-HELIAN puhelinjärjestelmän muutoksen GSM-pohjaiseksi. Mobiilisuus näkyi toiminnassamme myös siten, että hankimme ja jakelimme ennätyksellisen määrän, noin 350 kpl, kannettavia tietokoneita sekä henkilöstön että tietojenkäsittelyn opiskelijoiden käyttöön. Langattomia palveluita varten rakensimme uuden HHWlan-nimisen langattoman verkon.

HAAGA-HELIAN IT-infrastruktuuria paransimme hankkimalla ja ottamalla käyttöön HP:n korttipalvelimia ja levyjärjestelmää käyttävän VMWare-virtuaalipalvelinympäristön. Paransimme suojattuja yhteyksiä HAAGA-HELIAN verkon ulkopuolelta hankkimalla uuden SSL-VPN-laitteen.

Opetusta tukevista hankkeista tärkeimpiä olivat kielistudion hankinta Haagan toimipisteeseen, luokkien tietokoneiden uusimiset, noin 350 kpl, sekä luokkien NetOp School -opetusympäristön hankinta ja käyttöönotto. Olimme mukana rakentamassa ja edistämässä Wiki-palvelimen, Second Lifen, Dynamics CRM:n ja Sharepointin käyttämistä opetuksessa. Saimme toimintavuoden aikana päätökseen luokkien AV-laitteiden yhdenmukaistamisen Malmin ja Vallilan toimipisteissä.

Hallinnon tukemiseksi osallistuimme asiakasjärjestelmän, sähköisen arkistoinnin ja HR-järjestelmän käyttöönottoihin. Lisäksi päivitimme lukuisia hallinnon, IT-ylläpidon ja opetuksen IT-järjestelmiä ohjelmistojen ja palvelinten osalta.

LAATUTYÖ

Toimintavuonna opetustoiminnan laadunseurannan perustan muodostivat opintojaksopalaute, valmistumispalaute ja viivästetty valmistuneiden palaute. Otantaan perustuvan opintojaksopalautteen lisäksi palautimme käyttöön täydentävänä järjestelmänä Winhan Opaalin, johon opiskelijat voivat antaa palautetta niistä opintojaksoista, jotka jäävät otannan ulkopuolelle. Ammatillisessa opettajakorkeakoulussa oli käytössä Arttuli-palautejärjestelmä.

Kolmen toimintavuoden jälkeen laadunmittausmenettelyt ovat pääosin vakiintuneet. Uutena elementtinä mukaan tuli valmistuneiden viivästetty palaute, jossa vastaajina olivat vuonna 2007 valmistuneet. Tulokset olivat hyvin positiivisia: alumnit olivat sijoittuneet hyvin työelämään ja koulutus oli antanut hyvät ammatilliset valmiudet. Alumni-kyselyn teknisestä toteutuksesta vastasivat tradenomiopiskelijat, jotka tekivät aiheesta oppinnäytetyönsä.

Sisäisen itsearvioinnin kohteena oli yhteiskunnallinen vuorovaikutus. Vastauksia saimme yhteensä 133. Vastauksissa painottui koulutuksen rooli yhteiskunnallisena vaikuttamismuotona, mutta kohden-

nettujen kysymysten vastauksissa mainittiin myös HAAGA-HELIAN tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta sekä ennakoituvuus. Opiskelijajalppiirikyseleyn vastasi 1 515 opiskelijaa. Yhdeksän kymmenestä koki hyvinvointinsa kokonaisuutena kohtalaiseksi, hyväksi tai erinomaiseksi. Ammatillinen opettajakorkeakoulu toteutti kohdennetun sidosryhmäkyselyn, jonka vastauksissa nousi esille selkeitä profiloitumistarpeita.

Vuonna 2009 valmistauduimme tulevaan Korkeakoulujen arviointineuvoston suorittamaan laatujärjestelmäauditointiin. Jatkoimme laatujärjestelmän jalkautustyötä määrätietoisesti, ja kiinnostus lähestyvää auditointia kohtaan kasvoi henkilöstön keskuudessa selvästi. Harjoittelimme auditointia lokakuussa Sibelius-Akatemian kanssa.

HAAGA-HELIAN kolmen vuoden historian ajan laatutyö on auttanut yhtenäistämään kahden ammattikorkeakoulun erilaisia käytäntöjä. Laatutyö on tarjonnut foorumin yhteisten pelisääntöjen ja toimintamallien muodostamiselle sekä hyvien käytäntöjen jakamiselle.

HENKILÖSTÖPALVELUT

HAAGA-HELIAN henkilöstömäärä oli vuoden 2009 lopussa yhteensä 666. Päätoimisia opettajia oli 416 ja muissa kuin opetustehtävissä oli 228 henkilöä. Sivutoimisia opettajia oli 22.

HAAGA-HELIAN päätoimisen henkilöstön tutkintorakenne on seuraava:

tohtorin tutkinto	47
liseniaatin tutkinto	37
ylempi korkeakoulututkinto	385
muut tutkinnot	173

Toimintavuoden aikana otimme kehityskeskusteluissa käyttöön uudistetun kehityskeskusteluaineiston. Kehitimme materiaalia edelleen saadun palautteen perusteella.

Haaga-helialaiset kehittivät aktiivisesti osaamistaan. HAAGA-HELIA-tasolla tarjosimme muun muassa kielikoulutusta sekä koulutusta fasilitoinnista, sosiaalisesta mediasta ja työvälineohjelmistoista. Käynnistimme kaksi vuotta kestävästä esimiesvalmennuksen, joka koostuu erilaisista moduuleista. Järjestimme myös työhohjausta ja coachausta. Opettajille tarjosimme Heliä-säätiön tuella mahdollisuutta lähteä työelämäjaksolle, joiden tarkoituksena on ajantasais-

taa opettajien työelämäosaamista niin, että opettaja pystyy tarjoamaan opiskelijoille työelämälähtöistä tietoa.

Haaga-helialaiset opiskelivat myös tutkinto-ohjelmissa. Tohtorin tutkinnon suoritti viisi henkilöä ja ylemmän korkeakoulututkinnon kaksi henkilöä. Opettajankoulutuksen suoritti 13 henkilöä.

Suunnittelimme työhyvinvointia tukevia toimenpiteitä ja osallistuimme toimenpiteiden toteuttamiseen. Järjestimme työhyvinvointipäivän, työhyvinvointia tukevia luentoja ja aivokuntoprojektin. Osa henkilöstöstä osallistui ASLAK-kurssille. Syksyllä tekemämme ilmapiiiritutkimuksen perusteella työtyytyväisyys oli kokonaisuudessaan hyvällä tasolla, ja kaikkien osa-alueiden tuloksissa oli tapahtunut positiivista kehitystä.

Järjestimme erilaista virkistystoimintaa. Tarjosimme lippuja erilaisiin tilaisuuksiin sekä tuimme kuoron ja henkilöstökerho Kultun järjestämää toimintaa.

Henkilöstöpalveluiden osana toimi kolmihenkinen palkanlaskentatiimi, joka hoiti palkanlaskentaan liittyvän kokonaisuuden palvelen sisäiset ja ulkoiset asiakkaat. Vuonna 2009 tuotimme 9 285 palkanlaskelmaa yhteensä 1 408 palkan-, palkkion ja matkalaskun saajalle.

TALOUSPALVELUT

Talouspalvelut toimi HAAGA-HELIAN keskitetyn sähköisen arkistohankkeen pilottina. Integroimme sähköisen arkistointijärjestelmän taloushallinnon olemassa oleviin järjestelmiin. Samassa yhteydessä päivitimme kaikki taloushallinnon ohjelmistot MS Vistan kanssa yhteensopiviksi. Arkistointi helpottui ja nopeutui huomattavasti, kun esimerkiksi kirjanpidon kuukausiraportteja ei enää tarvinnut tulostaa ja mapittaa, vaan ne saatiin siirrettyä suoraan sähköisesti arkistoon.

Erasmus-ohjelmaan liittyen saimme alkukesästä vieraaksemme Anna Schwaigerin Itävallan Grazista, Fachhochschule der Wirtschaft GmbH:sta. Hän perehtyi taloushallintoomme ja kertoi heidän ammattikorkeakoulustaan. Vertailimme taloushallintojemme keskeisiä toimintatapoja ja saimme toisiltamme ideoita toimintoihimme.

Valmistauduimme SEPan (Single Euro Payments Area) eli yhteisen euromaksualueen käyttöönottoon koulutustilaisuuksin ja

neuvotteluin pankkiemme ja järjestelmätoimittajiemme kanssa. Ohjelmistoihimme tehtiin SEPan vaatimat muutokset.

Projektien talouden tukitarpeet kasvoivat organisaatiossamme selvästi, koska monet uudet projektit olivat aikaisempaa suurempia. Useat niistä olivat kansainvälisiä yhteishankkeita, mikä lisäsi hallinnointitarvetta.

Myyntilaskujen sähköiseen välitykseen otimme käyttöön aikaisempaa kehittyneemmän version, jonka ansiosta laskujen liitteet saadaan lähetetyksi verkkolaskun mukana.

Osallistuimme Porvoo Campuksen rakennushankeeseen, josta tulee HAAGA-HELIAN ensimmäinen omassa omistuksessa oleva toimipiste.

Jorma Alkula, talousjohtaja

TALOUS

HAAGA-HELIAN tuotot vuonna 2009 olivat 60,5 (vuonna 2008: 58,2; vuonna 2007: 52,6) miljoonaa euroa, josta yksikköhintatuotot olivat 54,2 (52,8; 47,1) miljoonaa euroa eli 90 prosenttia kokonaistuotoista. HAAGA-HELIAN yksikköhinta oli 6.952,01 (6.821,26; 6.146,98) euroa ja laskennallinen opiskelijamäärä 7 845,5 (7 729,0; 7 662,5).

Kulut olivat yhteensä 57,7 (53,2; 48,8) miljoonaa euroa. Välittömät henkilökulut olivat 35,8 (33,4 ;30,1) miljoonaa euroa eli 62 prosenttia kokonaiskuluista. HAAGA-HELIA on vuokrannut kaikki toimitilansa. Tilavuokrat olivat 9,5 (8,8; 8,5) miljoonaa euroa eli 16 prosenttia kokonaiskuluista.

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot olivat 0,6 (0,7; 0,4) miljoonaa euroa.

Tilikauden tulos oli 3,4 (5,7; 4,2) miljoonaa euroa, joka on selvästi budjetoitua (- 0,8 miljoonaa euroa) parempi. Tulos on 5,6 prosenttia tuotoista.

Taseen loppusumma oli 25,8 (22,2;14,8) miljoonaa euroa. Saaduissa ennakoissa on OPM:n hankerahaa 1,7 (1,5; 1,1) miljoonaa euroa. Se on erilaisiin projekteihin kohdistettua rahaa, joka on käytettävä viimeistään vuoden 2010 loppuun mennessä. Siirtoveloissa on mm. laskennallinen lomapalkkavelka 1,6 (1,4; 1,3) miljoonaa euroa.

Yhtiön oman pääoman tuotto oli 19,6 (44,6; 53,2) prosenttia ja omavaraisuusaste 83,2 (80,3; 76,6) prosenttia.

Vuonna 2009 opettajien työelämäjaksoille osallistui 10 haaga-helialaista. Heidän joukossaan Michael Reinert (takana vas.), Olav Vidjeskog, Martti Miettinen, Tuula Ryhänen (edessä vas.) ja Irene Vilpponen.

TULOSLASKELMA, HAAGA-HELIA Oy Ab

	1.1. - 31.12.2009	1.1. - 31.12.2008
LIKEVAIHTO	57 100 050,66	54 941 719,07
Liiketoiminnan muut tuotot	3 398 677,56	3 275 333,03
Henkilöstökulut	-35 788 113,67	-33 356 241,13
Palkat ja palkkiot	-29 719 654,45	-27 472 066,52
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-4 585 738,27	-4 181 905,59
Muut henkilösivukulut	-1 482 720,95	-1 702 269,02
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-947 259,84	-626 034,56
Liiketoiminnan muut kulut	-20 968 812,40	-19 203 079,13
LIKEVOITTO / TAPPIO	2 794 542,31	5 031 697,28
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut korko- ja rahoitustuotot	603 826,78	667 556,40
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-1 346,60	-1 668,85
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	602 480,18	665 887,55
VOITTO / TAPPIO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	3 397 022,49	5 697 584,83
TILIKAUDEN VOITTO / TAPPIO	3 397 022,49	5 697 584,83

HAAGA-HELIAN KULUT YKSIKÖITTÄIN

Liiketalouden koulutus	32 %
Tietotekniikan koulutus	16 %
Hotelli-, ravintola ja matkailu, Helsinki	13 %
Liiketalous ja matkailu, Porvoo	11 %
Johdon assistentti- ja toimittajakoulutus	10 %
Ammatillinen opettajakorkeakoulu	7 %
Tutkimus- ja kehittämiskeskus	6 %
Liikunta ja vapaa-aika	6 %

HAAGA-HELIAN KULUJAKAUMA

Henkilöstökulut	61,9 %
Vuokrat	16,8 %
Muut kuluerät	13,7 %
Asiantuntijapalvelut	4,0 %
Muut henkilöstökulut (koulutus, terveydenhoito, matkat ym.)	3,6 %

TASE, HAAGA-HELIA Oy Ab

	31.12.2009	31.12.2008
Vastaavaa		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet	2 543 441,49	2 540 850,97
Koneet ja kalusto	2 543 441,49	2 540 850,97
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	6 165,00	6 165,00
Muut osakkeet ja osuudet	259 523,20	248 523,20
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 809 129,69	2 795 539,17
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	400 000,00
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		400 000,00
Lyhytaikaiset saamiset	5 331 852,08	783 740,08
Myyntisaamiset	375 656,40	278 779,37
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	4 225 000,00	0,00
Siirtosaamiset	731 195,68	504 960,71
Rahoitusarvopaperit	8 088 836,17	203 663,79
Rahat ja pankkisaamiset	9 596 971,19	18 028 546,89
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	23 017 659,44	19 415 950,76
VASTAAVAA YHTEENSÄ	25 826 789,13	22 211 489,93
Vastattavaa		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	6 000 000,00	6 000 000,00
Osakeanti		
Muut rahastot		
Stipendirahasto	45 673,00	34 473,00
Edellisten tilikausien (voitto) tappio	9 585 834,72	3 888 249,89
Tilikauden voitto (tappio)	3 397 022,49	5 697 584,83
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	19 028 530,21	15 620 307,72
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
Saadut ennakot	2 953 213,76	2 753 067,77
Ostovelat	657 827,11	880 789,36
Muut velat	850 187,20	863 460,22
Siirtovelat	2 337 030,85	2 093 864,86
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA YHT.	6 798 258,92	6 591 182,21
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	6 798 258,92	6 591 182,21
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	25 826 789,13	22 211 489,93

Takaa vasemmalta:
Antti Viinikka, Björn Keto,
Jorma Alkula, Juha Valkamo,
Erkka Westerlund, Heikki J. Perälä,
Tauno Jalonen

Edestä vasemmalta:
Kristiina Fromholtz-Mäki,
Jere Lahti, Ritva Laakso-Manninen,
Olli-Pekka Laine

HAAGA-HELIA OY AB:N HALLITUS

Puheenjohtaja

Vuorineuvos Jere Lahti
(varajäsen toimitusjohtaja Aarne Hallama)

1. varapuheenjohtaja

Kaupunkineuvos Antti Viinikka
(varajäsen puheenjohtaja Maj-Len Remahl)

2. varapuheenjohtaja

Toimitusjohtaja Juha Valkamo
(varajäsen toimitusjohtaja Timo Lappi)

Puheenjohtaja Kari Jussi Aho
(varajäsen toimitusjohtaja Hannu Nyyssölä)

Kehitysjohtaja Kristiina Fromholtz-Mäki
(varajäsen toimistopäällikkö Marina Paulaharju)

Toimitusjohtaja Tauno Jalonen
(varajäsen toimitusjohtaja Matti Niemi)

Kehitysjohtaja Björn Keto
(varajäsen kauppatieteiden maisteri Esko Siik)

Diplomi-insinööri Olli-Pekka Laine
(varajäsen tietohallintojohtaja Pertti Vahermaa)

Toimitusjohtaja Heikki J. Perälä
(varajäsen toimitusjohtaja Olli Syvänen)

Kaupunginjohtaja Jukka-Pekka Ujula
(varajäsen rehtori Jarl Bergström)

Johtaja Erkka Westerlund
(varajäsen vs. rehtori Leena Kaivola)

HAAGA-HELIA Oy Ab:n toimitusjohtaja
Ritva Laakso-Manninen

Hallituksen sihteeri
talousjohtaja Jorma Alkula

Takaa vasemmalta:

Juho Karhumäki, Eija Hamina-Mäki,
Paula Kinnunen, Matias Laurila,
Sanna Nurminen, Jouni Ahonen,
Ari Hälikkä, Teemu Kokko

Edestä vasemmalta:

Seppo Kinkki, Kaj Laaksonen,
Ritva Laakso-Manninen,
Hannu Hakala, Pirjo Saaränen,
Janne Hälinen

HAAGA-HELIA AMMATTIKORKEAKOULUN HALLITUS

Puheenjohtaja

Rehtori Ritva Laakso-Manninen

Työelämäedustajat

Eija Hamina-Mäki, Tieto Finland Oy
(varajäsen Marja Tuokko, Osuuspankkikeskus)
Hannu Hakala, Mara ry
(varajäsen Timo Lappi, Mara ry)
Kaj Laaksonen, Eläke-Fennia
(varajäsen Pertti Vahermaa, Suomen Asiakastieto Oy)
Matti Niemi, HOK-Elanto
(varajäsen Olli Syvänen, Helsinki Sales Academy)

Johdon edustajat

Jouni Ahonen (varajäsen Lis-Marie Enroth-Niemi)
Paula Kinnunen (varajäsen Terttu Honkasaari)
Teemu Kokko (varajäsen Jari Laukia)

Opettajien edustajat

Pirjo Saaränen, Malmi (varajäsen Eija Kjelin, Haaga)
Seppo Kinkki, Pasila (varajäsen Liisa Wallenius, Porvoo)

Muun henkilöstön edustajat

Tiina Junkkari, Pasila (varajäsen Sanna Nurminen, Haaga)
Sanna Leporanta, Haaga (varajäsen Matias Laurila, Vierumäki)

Opiskelijoiden edustajat

Arttu Uskali (varajäsen Juho Karhumäki)
Janne Hälinen (varajäsen Milla Suominen)

Hallituksen sihteeri

Ari Hälikkä

HAAGA-HELIA AMMATTIKORKEAKOULUN JOHTORYHMÄ

- 1 Puheenjohtajana toimitusjohtaja, rehtori Ritva Laakso-Manninen
- 2 Johtaja Jouni Ahonen, Hotelli-, ravintola- ja matkailualan koulutusyksikkö
- 3 Talousjohtaja Jorma Alkula, Talouspalvelut-yksikkö
- 4 Johtaja Lis-Marie Enroth-Niemi, Porvoon yksikkö
- 5 Johtaja Terttu Honkasaari, Tietotekniikan koulutusyksikkö
- 6 Johtaja Matti Kauppinen, Vierumäen yksikkö
- 7 Kehitysjohtaja Paula Kinnunen, Pedagoginen kehittäminen ja koulutuspalvelut -yksikkö
- 8 Vararehtori, johtaja, Teemu Kokko, Liiketalouden koulutusyksikkö
- 9 Johtaja Kaarina Korkea-aho, Johdon assistentti- ja toimittajakoulutusyksikkö
- 10 Johtaja Jari Laukia, Ammatillinen opettajakorkeakoulu
- 11 Johtaja Lauri Tuomi, Tutkimus- ja kehittämiskeskus
- 12 Johtoryhmän sihteerinä suunnittelupäällikkö Ari Hälikkä

STIPENDIT 2009

HAAGA-HELIA Oy Ab:n stipendirahasto

Stipendien lahjoittajat

Accenture Technology Solutions Oy
Antell-Catering Oy
Borgå företagare rf.
Ensto Oy
Etelä-Suomen hotelli- ja ravintolayrittäjät
Helia-säätiö
Neste Oil Oyj
Osuuskauppa Osla Handelslag

Stipendien saajat

Aarni Anni
Avelin Mika
Egger Mikaela
Ekstrand Tommi
Enäjärvi Satu
Eskuri Essi
Fagerudd Nelli
Finnilä Hanna
Hankilanoja Henna
Hurri Suvu

Huttunen Markku
Jaakkola Vesa
Junkkarinen (s. Poutiainen) Katja
Jänntti Miika
Kamsani Benyamin
Kantele Reijaliisa
Karjalainen Jouko
Koponen Milla
Kosonen Sampo
Kulju Kai
Kurki Tiina
Laakso Maarit
Lahtinen Eveliina
Laihola Sanna
Lindfors Teresa
Makkonen Nina
Matikainen Jenna
Mikkola Päivi
Muurinen Aino
Mäki Anna-Leena
Niskanen Ilkka
Nurminen Sanna
Nuutinen Marika
Nybonn Sonja

Oksova Elena
Pelttari Laura
Pietilä Miisa
Pitkänen Pamela
Rahikainen Minttu
Ronigkeit Hanna-Emilia
Röntynen Ada
Salenius Jaana
Salokivi Anne-Maarit
Schulz Stefanie
Segerstam Jan
Seppänen Annariikka
Serkomo Rosanna
Sievänen Juha-Petri
Taimisto Suvu
Takanen Olli
Talja Päivi
Talpila Leena
Tammi Minna
Thanh Ha Bui
Turunen Kaisa
Waclawek Anika
Virkkunen Jenny
Vornanen Katriina

ATK-instituutti säätiö

Stipendien saajat

Aaltonen Jukka
Ahmed Ashfaq
Koskivirta Hanna
Kuusela Johanna
Lamberg Jarno
Nurmi Janne
Piiparinen Ari-Pekka
Rajamäki Matti
Saukonoja Maaret
Sohlberg Anne-Maj
Vesa Hannu

HSO-säätiö

Stipendien saajat

Friman Helene
Gerkman Katri
Hokkanen Minna
Kohtamäki Heidi
Liikanen Jenni
Vankova Jolana

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

AMMATILLINEN OPETTAJAKORKEAKOULU

	2009	2008	2007
Vetovoima (hakijat / aloituspaikka)	4,1	2,9	3,4
Aloituspaikat	310	310	310
Opiskelijamäärä	555	598	600
Tutkinnot	314	257	300

AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTOON JOHTAVA KOULUTUS

	2009	2008	2007
Nuorten koulutus			
Vetovoima (ensisijaiset hakijat / aloituspaikka)	7,3	6,9	4,4
Aloituspaikat	1 606	1 606	1 530
Opiskelijamäärä	6 988	7 067	6 990
Aikuisten koulutus			
Vetovoima (ensisijaiset hakijat / aloituspaikka)	2,8	2,6	1,5
Aloituspaikat	924	874	589
Opiskelijamäärä	2 192	2 265	2 318
Tutkinnot yhteensä (nuoret ja aikuiset)	1 487	1 434	1 299

YLEMPÄÄN AMK-TUTKINTOON JOHTAVA KOULUTUS

	2009	2008	2007
Vetovoima (ensisijaiset hakijat / aloituspaikka)	4,4	3,4	3,5
Aloituspaikat	155	125	110
Opiskelijamäärä	428	371	301
Tutkinnot	73	40	33

KANSAINVÄLINEN LIKKUVUUS

	2009	2008	2007
Opiskelijavaihdot (yli 3 kk)	629	583	578
Ulkomainen työharjoittelu (yli 3 kk)	146	127	126
Asiantuntijavaihto (alle 1 kk)	469	507	262

TYÖLLISTYMINEN

	2009	2008	2007
Tutkinnon suorittaneet työlliset *)	81 %	87 %	88 %

TUTKIMUS-, KEHITTÄMIS- JA INNOVAATIOTOIMINTA

	2009	2008	2007
Hankeistettujen opinnäytetöiden osuus	72 %	68 %	69 %
Julkaisut (koti- ja ulkomaiset artikkelit ja kirjat)	210	186	161
Ulkopuolisen rahoituksen osuus	46%	50 %	56 %

*) HAAGA-HELIAN valmistujakyselyistä koottu tieto; vastavalmistuneiden AMK-tutkinnon suorittaneiden työllisyys. Kyselyihin vastanneiden osuus valmistuneista vaihtelee 61-63 %:n välillä.

HAAGA-HELIA AMMATTIKORKEAKOULUN NEUVOTTELUKUNNAT 2009

Neuvottelukunnan tehtävä on tuoda HAAGA-HELIAan työelämän näkemyksiä ja sen osaamistarpeita koskevaa tietoa, jota hyödynnetään koulutuksen kehittämisessä. Neuvottelukunnalla on merkittävä rooli HAAGA-HELIA:n ja työelämän välisten yhteistyömuotojen kehittämisessä. Neuvottelukunnissa on vahva ja vaikutusvaltainen edustus koulutusalojemme yrityksistä ja organisaatioista. Työelämäedustajien lisäksi neuvottelukuntiin kuuluu edustajia myös HAAGA-HELIA:n henkilöstöstä ja opiskelijoista.

Liiketalouden neuvottelukunta

Johtaja Kaj Laaksonen, Keskinäinen vakuutusyhtiö Eläke-Fennia (puheenjohtaja)
Vero-osaston johtaja Tom Hoffström, Tuokko Tilintarkastus Oy
SVP Human Resources Ghita Jansson-Kiuru, Metsä Tissue
Pankinjohtaja Tarja Joensuu-Sarkio, Helsingin OP Pankki
Toimialajohtaja Eija Kaarto, EILAKAISLA Oy
Projektipäällikkö Anu Kara, HOK-Elanto HR-toiminnot ja viestintä
HRD-asiantuntija Krista Korhonen, Stockmann Oyj Abp
Rekrytointikonsultti Lasse Lehto, Tapiola-ryhmä Henkilöstöpalvelut
Henkilöstöpäällikkö Mervi Leikas, Manpower Oy
Päälakimies, hallintopäällikkö Jorma Loimukoski, Finpro ry
Kustannuspäällikkö Marjo Manner, WSOY Oppimateriaalit Oy
Head of Sales Antti Perttilä, Oy Viasat Finland Ab
Senior Financial Advisor Martti Pitkäranta, Alexandria Pankkiiriliike
Toimitusjohtaja Juha Sinisalo, Vendiili Oy
Kirjanpitoapäällikkö Pia Talponen, Helsingin kaupunki, Taloushallintopalvelut
Asiantuntija Tarja Tuominen, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Hotelli-, ravintola- ja matkailualan koulutusyksikön neuvottelukunta

Asiantuntija Hannu Hakala, MaRa ry (puheenjohtaja)
Johtaja Pia Adlivankin, Kartanonkylpylä Kaisankoti
Tapio Kurkinen, Sodexo
Toimitusjohtaja Petteri Leminen, CMB Ravintolat
Business Controller Nina Lindqvist, Palace Kämp
Aluejohtaja Juha Mähönen, Reval Hotels
Toimitusjohtaja Heli Mäki-Fränti-Uro, Suomen Matkatoimistoalan Liitto
Ruokakulttuuriasiamies Jaakko Nuutila, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
Toimitusjohtaja Ritva Ohmeroluoma, Nordia Management Oy
Partner Antti Parkama, Mirror Learning Oy
Toimitusjohtaja Antti Raunio, SK Entertainment Group Oy
Yhteyspäällikkö Mira Salonen, Lomaliitto ry
Marja Saukkonen
Asiantuntija Sointu Toivonen, PAM ry.
Toimitusjohtaja Eija Tolvanen, Miinan Hoitolat Oy

Porvoon yksikön neuvottelukunta

Toimitusjohtaja Birgitta Palmqvist, Porvoo Tours (puheenjohtaja)
Toimitusjohtaja, tuottaja Marikki Hakola, Kroma Productions Oy
Kulttuurijohtaja Susann Hartman, Porvoon kaupunki
Yrittäjä Petteri Hietanen, K-rauta Porvoo
Kaupunginjohtaja Olavi Kaleva, Loviisan kaupunki
Toimitusjohtaja Harri Kari, Porvoon Seudun Uusyrityskeskus ry

Markkinointiviestintäpäällikkö Riitta Lindholm-Gröhn, Ensto Electric Oy
Varatoimitusjohtaja Kai Mattsson, Wuoristo-yhtiöt Oy
Maakuntajohtaja Jaakko Mikkola, Itä-Uudenmaan liitto
Toimitusjohtaja Pekka Montonen, PM Dialog
Kaupunginjohtaja Jukka-Pekka Ujula, Porvoon kaupunki
Asiakkuuspäällikkö Tea Valjakka, Osuuskauppa Osla

Delegationen för svenskspråkig utbildning

Riksdagsledamot Mikaela Nylander (ordförande)
Turismchef Pipsa Kyöstiö, Borgå stad
Direktör Arto Nurmi-Aro, Östnylands Andelsbank
Senior Consultant Jan-Ola Sunabacka, Oy Mercuri Urval AB
Kontorschef Annette Sundström, Oy Dakki Ab Borgå
Försäljningschef Christel Toivo, Scandic
Företagare Pamela Westerlund

Tietotekniikan neuvottelukunta

Kehitysjohtaja Björn Keto, Nokia-Siemens Networks (puheenjohtaja)
Kehityspäällikkö Arja Aaltonen, Digia Oyj
Laatupäällikkö Eija Hamina-Mäki, Tieto Oyj
Ryhmävastaava Tuomo Hannula, VR Osakeyhtiö
Hankejohtaja Juha Huusko, Finnvera Oyj
Toimitusjohtaja Mika Leivo, Cubical Solutions Oy
Tietohallintojohtaja Irmeli Otava-Keskinen, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma
Hallintojohtaja Lasse Rasi, Markkinointi-instituutti
Atk-päällikkö Markku Suominen, Kansaneläkelaitos
Toimitusjohtaja Jukka Tiainen, Accenture Technology Solutions Oy
Tietohallinto- ja teknologiajohtaja Pertti Vahermaa, Suomen Asiakastieto Oy
Henkilöstöjohtaja Terhi Vires, Logica Suomi Oy

Johdon assistenttikoulutuksen neuvottelukunta

Kehitysjohtaja Kristiina Fromholtz-Mäki, Psykologitoimisto Cresco Oy (puheenjohtaja)
Viestintäjohtaja Pirjo Aarniovuori, Componenta Oyj
Toimitusjohtaja Mirja Heiskari, Helsingin kaupunki, OIVA Akatemia
Henkilöstösuunnittelija Laura Häkkinen, Canon Oy
HR Manager Pia Imeläinen, Metsäliitto Group
Tradenomi, HSO Jaana Jakovlev, Tradenomi HSO Sihteerit ry (toimitusjohtajan sihteeri, OP-Keskus osk)
Pankinjohtaja Markku Koponen, OP-Keskus osk
Henkilöstöasiantuntija Kirsti Nieminen, Tiehallinto
Senior Manager Aapo Pispä, HR Nokia Corporate Functions, NOKIA GROUP
Henkilöstön kehittämisspäällikkö Leena Tompuri, Itella Oyj

Toimittajakoulutuksen neuvottelukunta

Päätoimittaja Päivi Anttila, A-lehdet, Meidän mökki (puheenjohtaja)
Päätoimittaja Outi Gylén, Forma Publishing Group Oy, Kotivinkki
Tuottaja Kristiina Hallman, Alma Media, Kauppalehti
Ohjelmistopäällikkö Reija Hyvärinen, YLE 24, Yle Uutiset, YLE Urheilu, YLE Alueet
Työehtopäällikkö Esa-Pekka Kauppinen, Viestinnän Keskusliitto
Toimittaja Riitta Korhonen, Talentum Media Oy, Talouselämä
Johtaja Tapani Pitzen, Sanoma Oyj, Toimittajakoulu
Toimituspäällikkö Liisa Purovirta, STT
Toimittaja Marja Puustinen, Opetusalan Ammattijärjestö OAJ, Opettaja-lehti
Toimitussihteeri Juho Salminen, Yhtyneet Kuvalehdet Oy, Suomen Kuvalehti
Toimittaja Jaana Savolainen, Suomen Journalistiliitto (Sanoma Oyj, Helsingin Sanomat)

Liikunta-alan koulutuksen neuvottelukunta

Toimitusjohtaja Essi Alaluukas, Lahti Travel
Toimitusjohtaja Päivi Henttu, Hot Club Dance Company
Sivistystoimenjohtaja Pirjo Hepo-oja, Heinolan kaupunki

Toiminnanjohtaja Reijo Häyrinen, Suomen liikunta-alan ammatilaiset ry
Pääsiihteeri Maria Laakso, Suomen Voimistelu- ja liikuntaseurat
Kehittämissjohtaja Marja Koivula, Päijät-Hämeen liitto
Liikuntatoimenjohtaja Tommi Lanki, Lahden kaupunki
Opintokoordinaattori Tuuli Merikoski-Silius, Suomen Olympiakomitea
Urheilupäällikkö Kari Mänty, YLE Urheilu
Toiminnanjohtaja Jukka Pekkala, Suomen Liikunta ja Urheilu
Professori Vesa Harmaakorpi, Lappeenrannan teknillinen yliopisto
Erityisasiantuntija Kari Sjöholm, Suomen Kuntaliitto
Johtaja Tommi Vasankari, UKK-instituutti
Rehtori Erkki Westerlund, Suomen Jääkiekkoliitto
Toimitusjohtaja Jussi Voutilainen, 4event Oy

Opettajankoulutusneuvosto 31.7.2009 asti

Johtaja Jari Laukia, HAAGA-HELIA ammatillinen opettajakorkeakoulu (puheenjohtaja)
Kehittämissjohtaja Outi Kallioinen, Laurea ammattikorkeakoulu
Vararehtori Teemu Kokko, HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu
Koulutusjohtaja Markku Koponen, Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Kuntayhtymän johtaja Sampo Suihko, Espoon seudun koulutuskuntayhtymä
Professori Terttu Tuomi-Gröhn
Rehtori Antti Virtanen, Heltech
Yliopettaja Mika Saranpää, HAAGA-HELIA Ammatillinen opettajakorkeakoulu
Opettajaopiskelija Robert Arpo

Opettajankoulutusneuvosto 1.8.2009–31.7.2011

Johtaja Jari Laukia, HAAGA-HELIA ammatillinen opettajakorkeakoulu (puheenjohtaja)
Kehittämissjohtaja Outi Kallioinen, Laurea ammattikorkeakoulu
Vararehtori Teemu Kokko, HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu
Kuntayhtymän johtaja Sampo Suihko, Espoon seudun koulutuskuntayhtymä
Asiantuntija Tarja Tuominen, Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Professori Terttu Tuomi-Gröhn
Rehtori Antti Virtanen, Heltech
Yliopettaja Eija Honkanen, HAAGA-HELIA Ammatillinen opettajakorkeakoulu
Opettajaopiskelija Kirsi Oksanen

MBA Advisory Board

Toimitusjohtaja Tommi Kokonaho, Aksios (puheenjohtaja)
Kehityspäällikkö Mika Laurikainen, McDonald's Oy
Partneri Raija-Leena Ojanen, Dittmar & Indrenius
Segmenttijohtaja Heli Silvennoinen, Sodexo
Hotellijohtaja Kati Jousimies, Sokos Hotelli Aleksanteri

TKI Advisory Board

Liiketoimintajohtaja Irina Blomqvist, Culminatum Ltd Oy (puheenjohtaja)
Kehitysjohtaja Mika Aaltonen, BIT Tutkimuskeskus
Senior Consultant Lari Aho, Suunnittelutoimisto Tuuletin Oy
Johtaja Jarmo Eskelinen, Forum Virium Helsinki
Kehitysjohtaja Jukka Junno, HOK-Elanto Liiketoiminta Oy
Johtaja Seija Junno, Rautaruukki Oyj
Innovaatiojohtaja Petri Kalliokoski, VTT
Toimitusjohtaja Pekka Kivimaa, Kuulas Research Agency
Tutkimusjohtaja Veli-Pekka Niitamo, Nokia Oyj
Konsultti Janne Orava, Javaro Oy
Toimitusjohtaja Esa Rauhala, Ego Beta Oy

TERVETULOA!

HAAGA-HELIA AMMATTIKORKEAKOULUN TOIMIPISTEET

HELSINKI PASILA
Ratapihantie 13
00520 Helsinki

HELSINKI HAAGA
Pajuniityntie 11
00320 Helsinki

HELSINKI MALMI
Hietakummuntie 1 A
00700 Helsinki

HELSINKI VALLILA
Hattulantie 2
00550 Helsinki

PORVOO POINT-talo
Opistokuja 1
06100 Porvoo

PORVOO POMO-talo
Aleksanterinkatu 20
06100 Porvoo

VIERUMÄKI
Kaskelantie 10
19120 Vierumäki

www.haaga-helia.fi p. (09) 229 611